

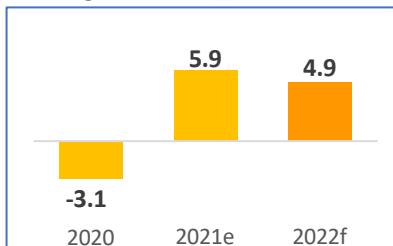
VERNY CAPITAL

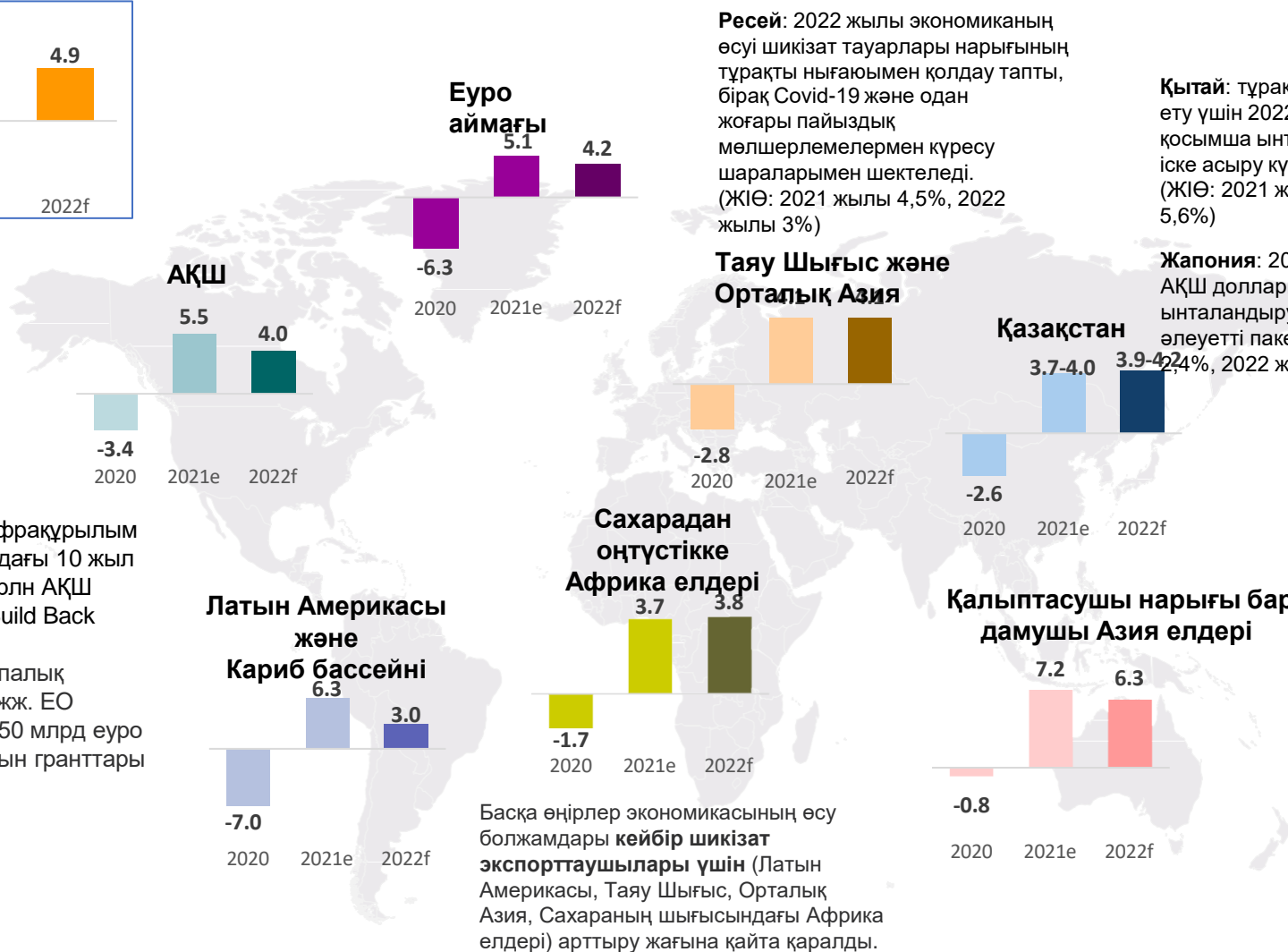
**2022 жылға арналған жаһандық
болжам:
"Сақтықпен қадам жасаңыз"**

Пандемияның жаңа өсуіне қарамастан, әлемдік экономиканың қалпына келуі жалғасуда. Вакциналарға қол жеткізу және экономикалық саясатты уақтылы қолдау өсудің негізгі факторлары болып табылады

ӘЛЕМДІК ЭКОНОМИКА КӨРСЕТКІШТЕРІ

2022 жылы әлемдік ЖІӨ өсімі 4,9% деңгейінде болжанауда (2021 жылғы 5,9%-ға қарсы)

Ресей: 2022 жылы экономиканың өсуі шикізат тауарлары нарығының тұрақты нығаюымен қолдау тапты, бірақ Covid-19 және одан жоғары пайыздық мөлшерлемелермен күресу шараларымен шектеледі. (ЖІӨ: 2021 жылы 4,5%, 2022 жылы 3%)

Қытай: тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін 2022 жылдың басында қосымша ынталандыру шараларын іске асыру күтілуде. (ЖІӨ: 2021 жылы 8%, 2022 жылы 5,6%)

Жапония: 2022 жылға 383 млрд АҚШ доллары мөлшеріндегі ынталандыру шараларының елеулі пакеті (ЖІӨ: 2021 жылы 2,4%, 2022 жылы 3,2%)

АҚШ: Бекітілген Инфрақұрылым туралы заң және алдағы 10 жыл ішінде шамамен 3 трлн АҚШ доллары болатын Build Back Better жобасы.

Еуро аймағы: Еуропалық одақтың 2021-2023 жж. ЕО экономикасы үшін 750 млрд еуро көлеміндегі жаңа буын гранттары мен кредиттері.

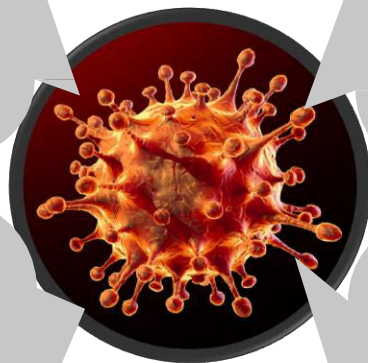
Басқа өңірлер экономикасының өсу болжамдары кейбір шикізат экспорттаушылары үшін (Латын Америкасы, Таяу Шығыс, Орталық Азия, Сахараның шығысындағы Африка елдері) арттыру жағына қайта қаралды.

Омикрон штаммы туралы алаңдау қажет пе?

Омикронның тез таралатын штаммынан туындаған Covid-19 жағдайлары алдағы айларда шыңына жетіп, 2022 жылдың екінші жартысында төмендейді деп күтілуде.

ОМИКРОН ШТАМЫНЫҢ КАНТАГИОЗЫ БАСҚАЛАРҒА ҚАРАҒАНДА ЖОҒАРЫ МА?

- ДДҰ Омикрон штаммын жұқтырудың жоғары деңгейі туралы, бірнеше апта ішінде бұл штамм әлемнің көптеген аймақтарында басым болатындығын ескертеді (2022 жылғы 4 қаңтар).
- Қазіргі уақытта Омикрон АҚШ-тағы Covid-19-бен ауыру жағдайларының шамамен 19%-ын құрайды (АҚШ ауруларды бақылау және алдын алу орталығы, 2022 жылғы 13 қаңтар).
- Оңтүстік Африкада, Ұлыбританияда және Данияда жаңа Омикрон жұқтырулардың саны әр екі күн сайын екі есе артады (Scripps Research Translational Institute, La Jolla, Калифорния).

ОМИКРОННЫҢ СИМПТОМДАРЫ МЕН БЕЛГІЛЕРІ?

- ДДҰ Омикронның әлсіз көрінетін симптомдары туралы көбірек дәлелдер алуда (2022 жылғы 4 қаңтар).
- Ауруханаға жатқызу туралы мәліметтер **өлімнің салыстырмалы түрде аз мөлшерін және ауруханада болудың орташа ұзақтығын** көрсетеді.
- Омикрон штаммын жұқтырған көптеген адамдарда **вакциналау және/немесе инфекцияның алдыңғы жағдайлары нәтижесінде иммунитет байқалады.**

ВАКЦИНАЛАУДАН КЕЙІН ҚАЙТА ЖҰҚТЫРУ ҚАТЕРІ НЕМЕСЕ ИММУНДЫҚ ЖАУАПТЫҢ ТӨМЕНДЕУІ МҮМКІН БЕ?

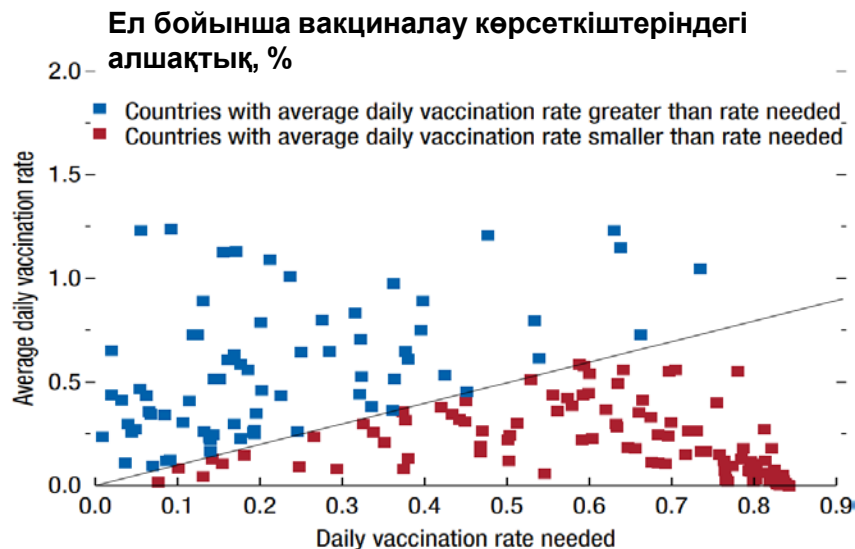
- ДДСҰ вакциналаудың жаһандық деңгейінің жоғарылауы **омикронның таралуын азайтады** және вакциналардың дамуын жаһандық үйлестіруге шақырады (2021 жылғы 4 қаңтар).
- Алдын ала зерттеулер көрсеткендей, AstraZeneca вакцинасы **3-бустерді алу кезінде Омикрон нұсқасына және басқа штамдарға қарсы антиденелерді көбірек шығаруға** мүмкіндік береді (AZ, 2022 жылғы 13 қаңтар).
- Ұлыбритания үкіметінің 10 желтоқсандағы брифингінде бустер дозасы **бустерді алғаннан кейін бірден оны 70-75%-ға арттыра отырып, вакцинаның тиімді әсеріне ықпал ететіні** туралы мәліметтер айтылды.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ЕМДЕУ ХАТТАМАЛАРЫ ТИІМДІ МЕ?

- Омикрон штаммының мутациясы кейбір өндірілген антиденелердің тиімділігін төмендетеді деп күтілуде. 7 желтоқсанда Британдық GSK зертханалық зерттеулер антиденелерді қолдану негізінде Covid-19 емдеу хаттамасы Омикрон штаммына қарсы тиімді екенін көрсетті.
- Вирусқа қарсы тәжірибелік таблеткалардың әрекеті (Pfizer компаниясынан паксловид және Мерск компаниясынан молнупиравир) мутация кезінде өзгермеген вирустың бөліктеріне бағытталған және олар вакциналаудан кейін адам денсаулығына және адамның табиғи иммундық реакциясына қауіп төнген жағдайда вирусқа қарсы маңызды қару бола алады.

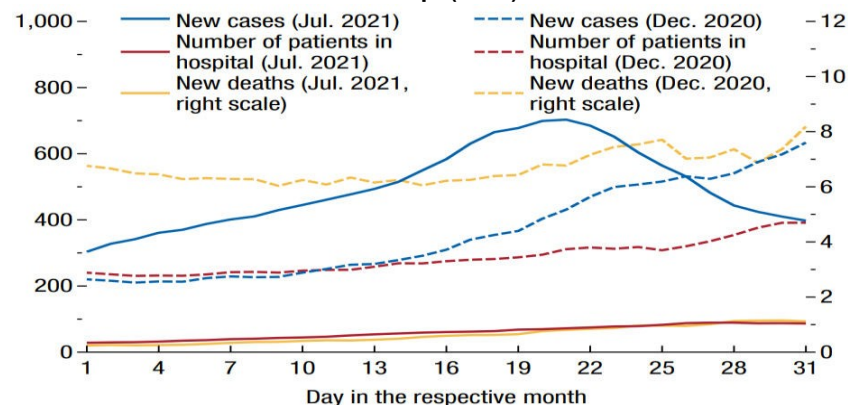

Халықты вакциналау бойынша кең таралған науқандар экономиканы қалпына келтіруге ықпал ететін күшті оң экономикалық әсерге ие болуы мүмкін

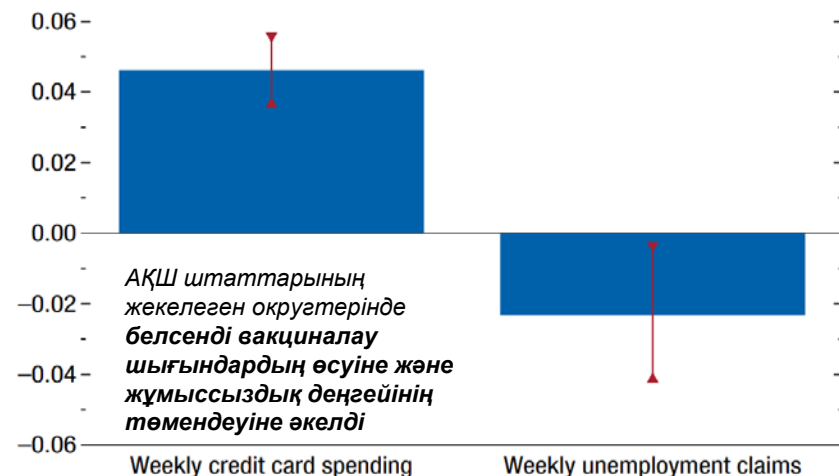
- ✓ ХВҚ-ның жаһандық вакциналау жоспарына сәйкес, 2021 жылдың соңына қарай әр елдегі халықтың 40%-ын және 2022 жылдың шілдесіне қарай 70%-ын егу қажет.
- ✓ Әлем халқының 35%-ын құрайтын әлем елдерінің 50%-дан астамы 2021 жылдың соңына қарай 40% белгісіне жете алмайды (Дамыған елдер: 58%, дамушы елдер: 36%, табысы төмен елдер <5%).
- ✓ (i) Қазіргі уақытта мақұлданған вакциналардың көпшілігі барлық Covid-19 нұсқаларынан ауыр аурудың пайда болу қаупін едәуір төмендетеді, ауруханаға жатқызу мен өлім жағдайларын азайтады. (ii) кеңінен вакциналау елдердің экономикасын қалпына келтіруге ықпал ететін күшті оң экономикалық әсерге ие болуы мүмкін.

Ұлыбритания: Covid-19 вакцинасын жаппай қолдану және нәтижелері (млн.)

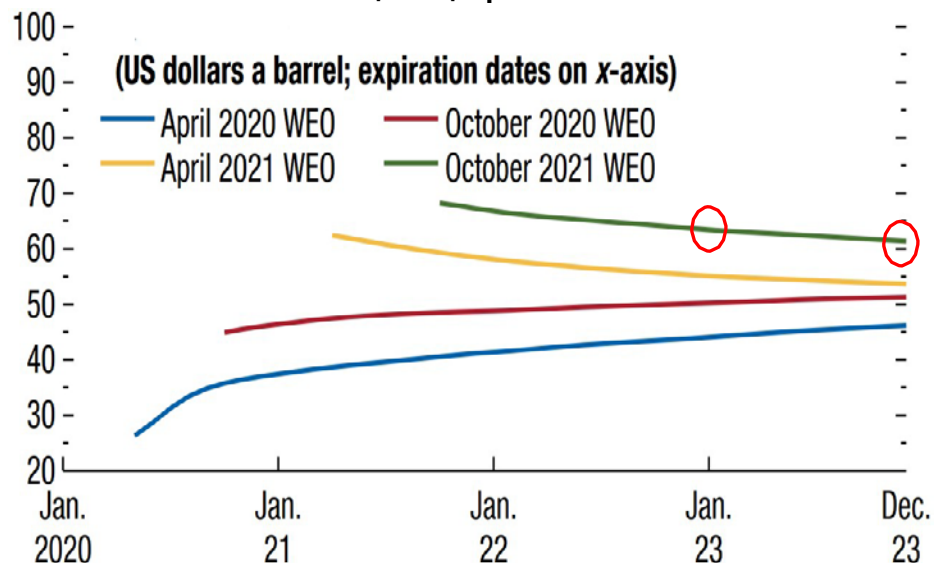
2021 жылы Ұлыбританияда ауруханаға жатқызу мен өлім-жітім көрсеткіштері вакцинаның екі дозасынан кейін 2020 жылғы көрсеткіштер деңгейінің тек 10-20%-ын құрады.

АҚШ: Covid-19 вакцинасы және экономикалық белсенділік, (% ж/ж, пандемияға дейінгі деңгейге қатысты)

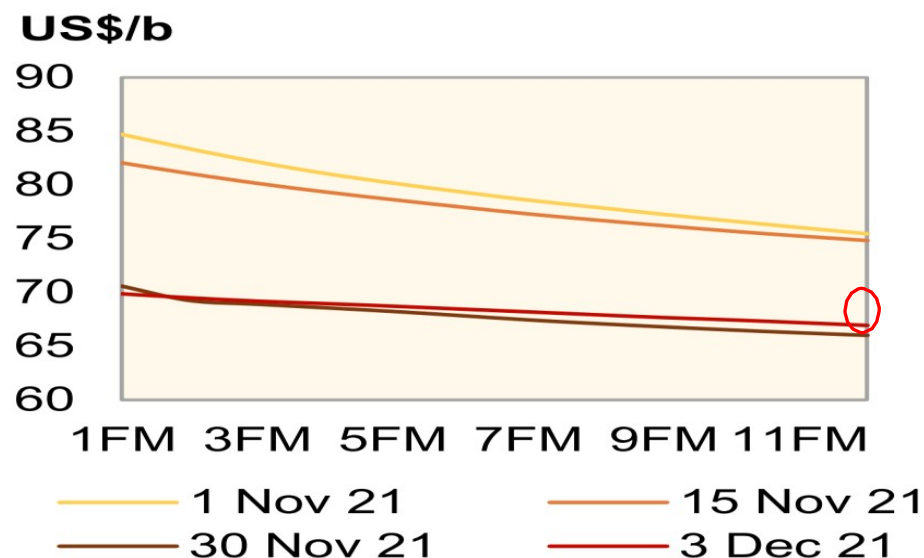

2022 жылы әлемдік мұнайға сұраныс пен ұсыныстың көрсеткіштері теңестірілді, ОПЕК+ 2022 жылы мұнайдың "қолайлы" бағасы бір баррель үшін 65-80 АҚШ долларын құрайтынын атады

Brent маркалы мұнай фьючерстерінің қисықтары

Brent маркалы мұнайдың апта бойынша фьючерстерінің қисықтары (2021 жылғы қараша)

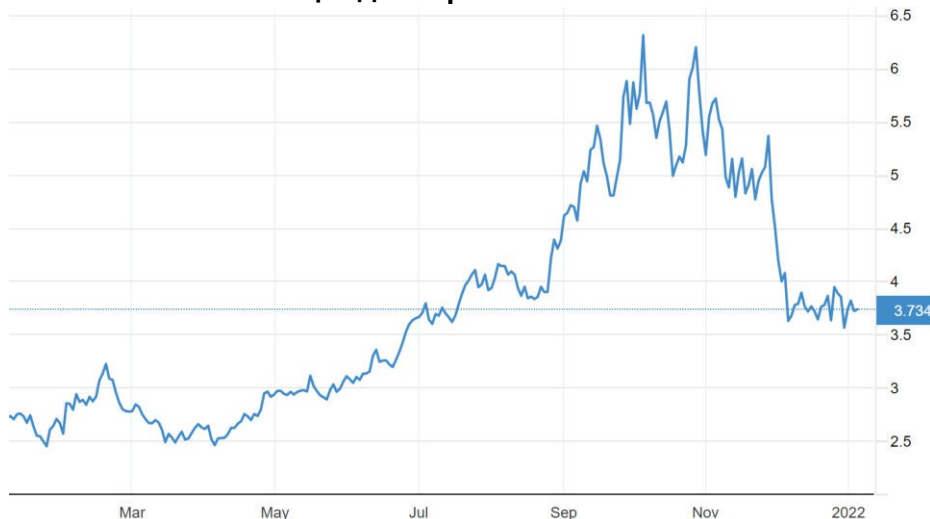

- ✓ Мұнайдың әлемдік бағалары үшін тәуекелдер 2022 жылдың басында теңестіріледі. Бағаның өсу әлеуеті (i) сұраныстың қалпына келуімен (2021 ж.: жылдық есептеуде тәулігіне +5,7 млн баррель, 2022 ж.: жылдық есептеуде тәулігіне +4,2 млн баррель), (ii) әлемдік өндірістік қуаттардың төмендеуімен (ОПЕК-ке кірмейтін барлау және өндіру секторына инвестициялар 2021 жылдан бастап 2022 жылға дейінгі әрбір кезеңде 350 млрд АҚШ долларын құрайды, бұл 2014 жылғы деңгейден 50%-ға төмен) және (iii) ОПЕК+ тарапынан бағаны ұзақ ұстап тұрумен шартталған.
- ✓ Сарапшылар (i) мұнайдың өсуі мен сұранысына ықтимал әсер етуі мүмкін Омикрон штаммын жұқтырудың өсуін, (ii) ОПЕК+ міндеттемелері жоқ мүшелерінің (Иран, Ливия, Венесуэла) және (iii) АҚШ-тағы тақтатас мұнай өндірушілерінің өндірудің неғұрлым жоғары көлемін әлемдік мұнай бағасының төмендеу тәуекелі деп есептейді.
- ✓ **2022 жылы Brent маркалы мұнайдың бағасы баррель үшін 70,05 АҚШ доллары деңгейінде болады деп күтілуде, өйткені сұраныс пен ұсыныс қисықтары 2022 жылдың 1-тоқсанында тегістеледі, бұл мұнай бағасының өсуіне қысымды азайтады. ОПЕК+ 2022 жылы бір баррельге 65-80 АҚШ доллары мөлшеріндегі мұнай бағасы "қолайлы" болады деп мәлімдеді.**

Табиғи газдың әлемдік бағасы АҚШ-тағы өндірістің құлдырауына, төмен қорларға және АҚШ-тан тыс жерде жоғары сұранысқа қарамастан бірдей деңгейде тұра алмайды

2021 жылы Henry Hub табиғи газ торабының спот-бағасы, АҚШ доллары/млн. БТЕ

Табиғи газға спот-бағалар және болжамдар (2020-2022 жж.)

Табиғи газдың бағасы	2020 орташа	2021 орташа	Өзгеріс тер % ж/ж	Шыңы 2021 ж.	2022 ж.
АҚШ Генри Хаб	2,03*	3,90	+92,3	23,86	3,98-4,06*
Сауда ТТФ тармағы ЕО	3.0	14.1	+370,0	31.1***	8,0**
Маркер Жапония Корея^	4.218	18.000	+326,7	49.345	28.35^^

* АҚШ энергетикалық компанияларының 134 басшыларының (пайдалы қазбаларды барлау және өндірумен айналысатын 90 компания және мұнай өндірумен айналысатын 44 фирма) арасында жүргізген Даллас Федералды резервтік банкінің сауалнамасы және табиғи газдың болжамды бағасы 2022 жылы 4,06 АҚШ доллары/млн. БТЕ

** 2021 жылғы 7 желтоқсандағы Fitch болжамы

*** ОПЕК деректері, қазандағы орташа көрсеткіштер, 2021 жылғы 7 желтоқсан investing.com сайтындағы тарихи бағалар

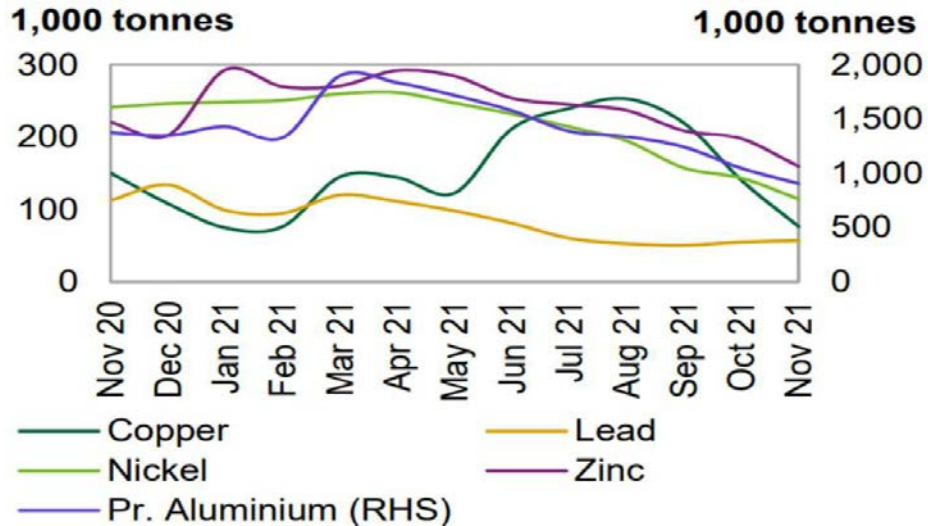
^^ 2022 жылғы 4 қаңтардағы жағдай бойынша 2022 жылғы желтоқсанда өтеу мерзімі бар фьючерстік келісімшарттардың CME бағасына негізделген.

- ✓ АҚШ Энергетикалық ақпарат басқармасының болжамдарына сәйкес табиғи газға әлемдік бағалардың құбылмалылығы 2022 жылы сақталады, бұл ретте 2022 жылғы 1-тоқсанға болжам орташа есеппен 4,58 АҚШ доллары/млн. БТЕ құрайды (алдыңғы болжаммен салыстырғанда 5,24 АҚШ долл. доллары/млн. БТЕ). Сондай-ақ, басқарма табиғи газдың бағасын **2022 жылғы 1-тоқсанның кейін** төмендеуіне сенімді: орташа **3,98 АҚШ доллары/млн БТЕ** (алдыңғы болжаммен салыстырғанда 4,10 АҚШ долл./млн. БТЕ).
- ✓ Еуропа мен Азиядағы табиғи газдың бағасы да төмен деңгейден көтерілді. Еуропадағы бағалар ~\$23/млн. БТЕ дейін төмендеді, Ресейден жеткізілімдердің ұлғаюын және көмір бағасының төмендеуін күту кезінде. Климаттың төменгі орташа температурасы маусымдық төмен газ қорымен бірге газ бағасын тиісті деңгейде қолдады. 2021 жылы ЕО-да табиғи газдың орташа бағасы 2020 жылмен салыстырғанда 4 есе жоғары болды.
- ✓ Сарапшылардың болжамдарына сәйкес, соңғы айларда табиғи газдың жоғары әлемдік бағасы уақытша болады, өйткені табиғи газдың әлемдік нарығы көбірек газ өндіруге дайын, ал Азия мен Еуропа тарапынан сұраныс үнемі өсіп отырмайды, әсіресе газ қоры тиісті деңгейге жеткеннен кейін.

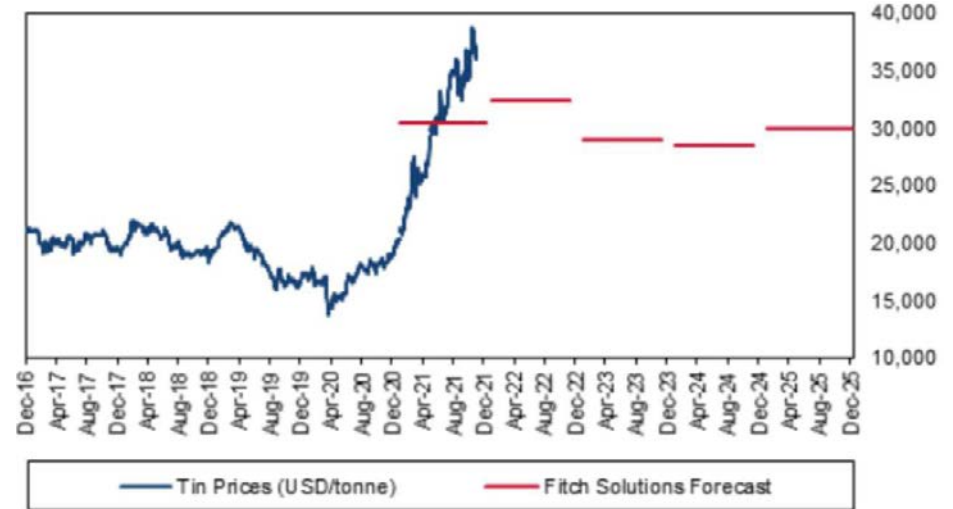
Ұсыныстардың өсуіне байланысты 2022 жылы мысқа әлемдік бағаның қалыпты төмендеуі және негізгі көрсеткіштердің төмендеуіне қарамастан қалайы үшін жаһандық бағаның өсуі

ЛМБ сәйкес металдар қоры

- ✓ ICSG 2021 жылы мыстың болмашы жаһандық тапшылығын 42 млн. тоннаға бағалады, бұл ретте 2022 жылы әлемдік ұсыныс әлемдік сұраныстан 328 000 млн. тоннаға асып түседі деп болжамдайды
- ✓ 2022 жылы мыс қорларының күтілетін жаһандық өсімі өңдеу көлемінің ұлғаюынан 3,9%-ды құрайды, бұл соңғы 8 жылдағы ең үлкен өсім болады. Мысқа әлемдік сұраныс 2022 жылы 2,4%-ға өседі деп күтілуде
- ✓ Мысқа әлемдік бағаның күтілетін орташа төмендеуі ұсыныстардың артуымен байланысты және 2022 жылы млн. тонна үшін 9 315-тен 9 880 АҚШ долларына дейін құрайды

ЛМБ сәйкес 3 айдағы қалайы бағасы және болжамдар, тоннасына үшін АҚШ доллары

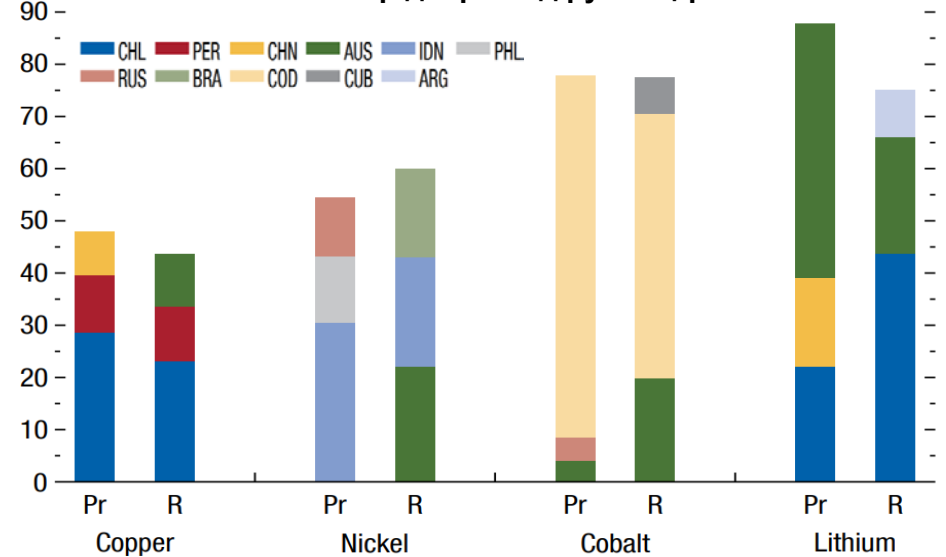
- ✓ Ұсыныстың ұлғаюына байланысты қалайы сатудың негізгі көрсеткіштері 2022 жылы төмендейді деп күтілуде. **Fitch** рейтингтік агенттігі **қалайыға әлемдік баға болжамын 2022 жылы тонна үшін 32 500 АҚШ долларына дейін көтеру жағына қайта қарады** (бұрын тонна үшін 26 000 АҚШ долл. қарсы) .
- ✓ Қалайыға әлемдік сұраныс электрондық техника (жартылай өткізгіш аспаптардың дәнекерлері, медициналық және тұрмыстық жабдықтар, дербес құрылғылар, электромобильдер дайындау) өндірісінде және күн панельдерінде (фотоэлектрлік элементтер) металды пайдалану арқасында ұзақ мерзімді перспективада өсімін жалғастырады.

Ұзақ мерзімді перспективада таза энергия тұжырымдамасына көшу металдардың өз позицияларын сақтауын білдіреді

Энергия өту металдары бойынша негізгі көрсеткіштер

Metal	Exchange Traded	Energy Transition Usage				Production (2020, \$ billion)
		Renewable	Network	Battery	Hydrogen	
Copper	✓	✓	✓	✓		123.0
Aluminum	✓	✓	✓	✓	✓	107.0
Nickel	✓	✓		✓	✓	28.0
Zinc	✓	✓				28.0
Lead	✓	✓		✓	✓	26.0
Silver	✓	✓				13.0
Manganese	No	✓		✓	✓	25.0
Chromium	Recent	✓				19.0
Silicon	No	✓				14.0
Molybdenum	Recent	✓			✓	5.0
Cobalt	Recent			✓		4.1
Lithium	Recent			✓		1.8
Vanadium	No			✓		1.3
Graphite	No			✓		1.3

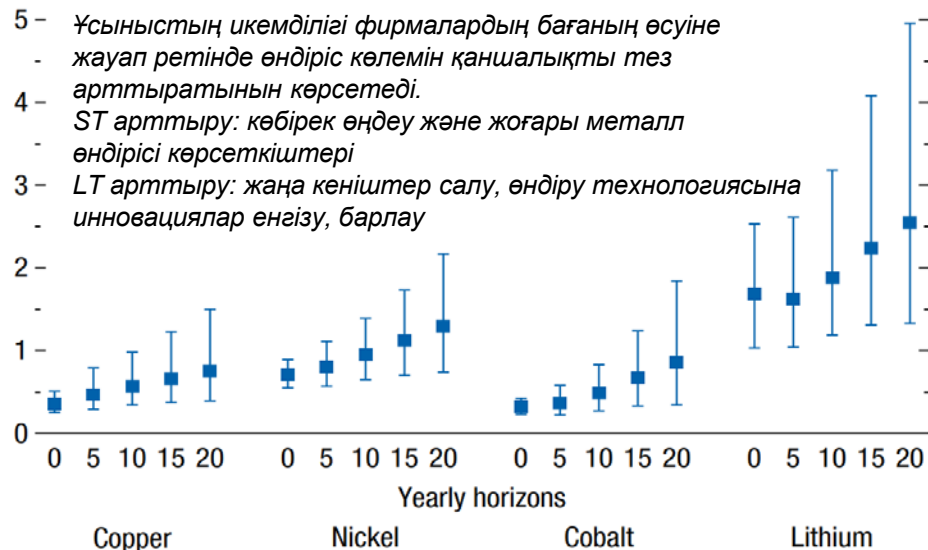
Әлемдік өндірістегі және жекелеген металдар қорларының көлемі бойынша үздік үш өндірушінің үлесі

- ✓ ХВҚ (i) болжамдарына сәйкес таза энергия (энергияға көшу) тұжырымдамасы бойынша аса маңызды металдарға жаһандық сұраныс/тұтыну ұзақ мерзімді перспективада (әсіресе 2030 жылдарға дейін) артады, атап айтқанда литий мен кобальт >6 есе, мыс 2 есе, никель 4 есе, (ii) металдарға жаһандық сұраныс қазбалы отын түрлерінен жаңартылатын энергия көздеріне көшу үшін ірі бастапқы капитал салу қажеттілігіне байланысты 2030 жылға дейін өседі.
- ✓ Жаһандық металл жеткізілімдері жекелеген мемлекеттерде шоғырланған, яғни әлемнің бірнеше жетекші өндірушілері ғана пайда көреді. Мысалы, Конгоға әлемдік кобальт өндірісінің 70%-ы және оның қорының 50%-ы келеді. Металл өндірісі мен жеткізілімінен алда тұрған басқа елдерге Австралия (литий, кобальт, никель), Чили (мыс және литий), Перу, Ресей, Индонезия және Оңтүстік Африка кіреді.
- ✓ Металл экспорттаушы елдер металл бағасының жоғарылауынан айтарлықтай экономикалық артықшылықтарға ие болуы мүмкін. ХВҚ бағалауында, металлға әлемдік бағаның 15 пайызға өсуі металл экспорттаушы елдермен салыстырғанда металл экспорттаушы елдердің нақты ЖІӨ-нің 1%-ға қосымша өсуіне ықпал етеді.

Әлемдік металл жеткізілімдері сұраныстың өсуіне және бағаның өсуіне жауап ретінде ұзақ мерзімді перспективада икемді, ұзақ мерзімді перспективада металл өндіруден түсетін кірістер мұнай өндіруден түсетін кірістермен бәсекелесе алады

Металдардың жекелеген түрлері бойынша ұсыныстың икемділігі

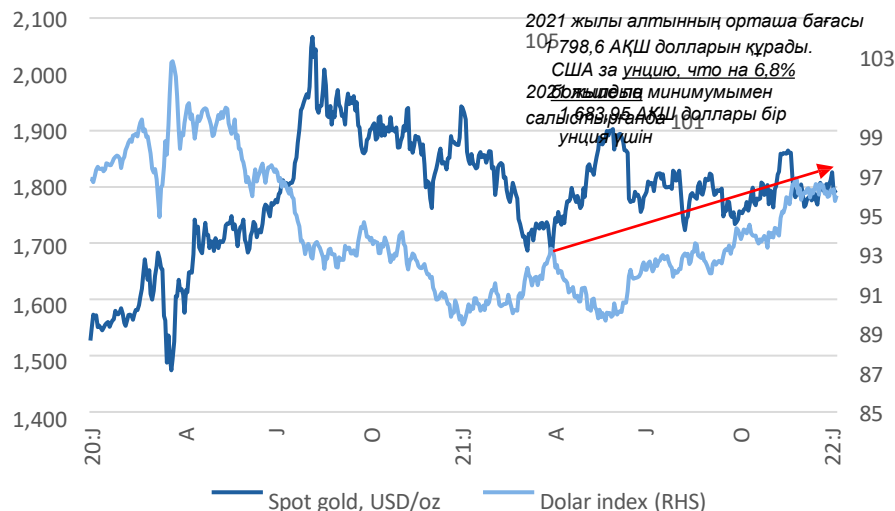
2021-2040 жылдардағы металдардың жекелеген түрлерінің әлемдік өндірісінен алынатын болжамды жиынтық нақты кіріс (млрд. АҚШ доллары)

Металдар	Тарихи көрсеткіштер (1999-2018)	Сценарий "жарияланған саясат"	Сценарий "нөлдік баланс"
Жекелеген түрлер металл	3043	4974	13 007
Мыс	2382	3456	6135
Никель	563	1225	4147
Кобальт	80	152	1556
Литий	18	141	1170
Қазбалар отын түрлері	70 090	-	19 101
Мұнай	41 819	-	12 906
Табиғи газ	17 587	-	3297
Көмір	10 684	-	2898

- ✓ Сұраныстың 10%-ға жаһандық өсуіне жауап ретінде бағаның оң секіруі сол жылы мыс өндірісінің 3,5%-ға, никель 7,1%-ға, кобальт 3,2%-ға және литий 16,9%-ға өсуіне ықпал етеді. 20 жылдан кейін бағаның осындай өсуі мыс өндірісін 7,5%-ға, никель өндірісін 13%-ға, кобальт өндірісін 8,6%-ға және литий өндірісін 25,5%-ға арттыруға мүмкіндік береді
- ✓ Сарапшылардың болжауынша, 2030 жылға қарай металдардың әлемдік бағасы ең жоғарғы шегіне жетеді, атап айтқанда (i) әлемдік сұраныстың күрт өсуі 2030 жылға қарай экологиялық таза энергия қолданылатын инфрақұрылымды құру қажеттілігіне байланысты болады, (ii) бағаның өсуі ұсыныс көлемінде тізбекті реакцияны тудырады, нарықтық шиеленісті және 2030 жылдан кейінгі ықтимал баға қысымын төмендетеді, сол арқылы 2030 жылдарға дейін бүкіл әлемде металл өндірісі көлемінің үстемдігін қамтамасыз етеді.
- ✓ ХВҚ бағалауы бойынша, металдарға әлемдік сұраныстың тез өсуі металдар өндірісінің әлемдік көлемінің құнының 6 есе өсуіне әкеледі және энергия өткізу тұжырымдамасында пайдаланылатын 4 металл бойынша 12,9 трлн АҚШ долларын құрайды, оның көрсеткіштері ұқсас кезеңдегі әлемдік мұнай өндіру көлемімен бәсекеге түсе алады. Тәуекелдерге технологияның өзгеруі, энергияға көшу идеяларының жылдамдығы мен бағыты тиісті саяси шешімдер қабылдауға байланысты.

Қысқа мерзімді және орта мерзімді перспективада алтынның әлемдік бағасы инфляция мен пайыздық мөлшерлемелерге байланысты өседі, ал пайыздық мөлшерлемелердің өсуі ертерек болуы мүмкін

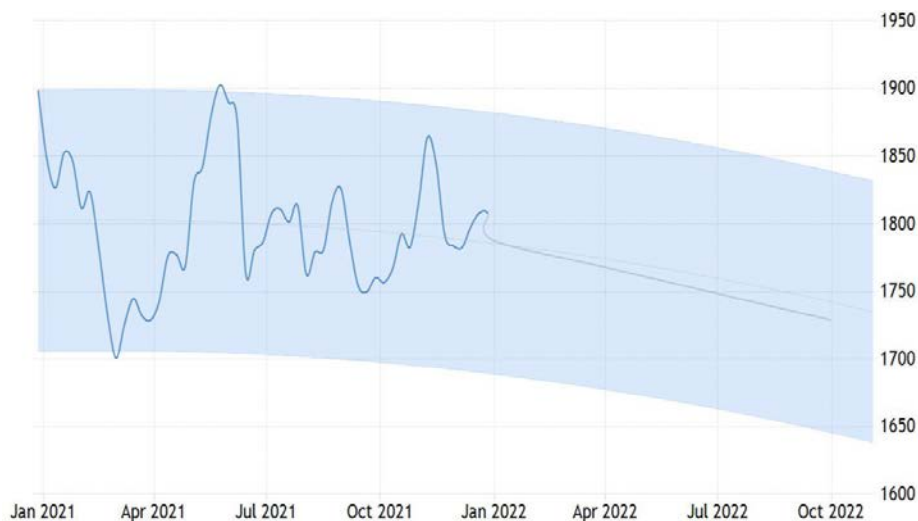
Долларға споттық алтынның жаһандық индексі (2020-2022 жж.)

Ғаламдық болжамдар және спот алтынның көздері (2021 жылғы 29 желтоқсандағы жағдай бойынша)

Дереккөз	2021	2022 ж.	2023f
ABN Amro	1700	1500	1300
ANZ	1776	1725	-
Capital Economics	1805	1600	-
Credit Suisse	-	1850	1600
JP Morgan	1795	1631	-
Шотландия банкі	1799	1850	1700
Дүниежүзілік банк	1795	1750	1730
Trading Economics	-	1730	-
Орташа болжам		1705	

Спот алтынға қатысты жаһандық үрдістер мен болжамдар*

* Жаһандық макроэкономикалық модельдер және Trading Economics талдаушыларының күтуі

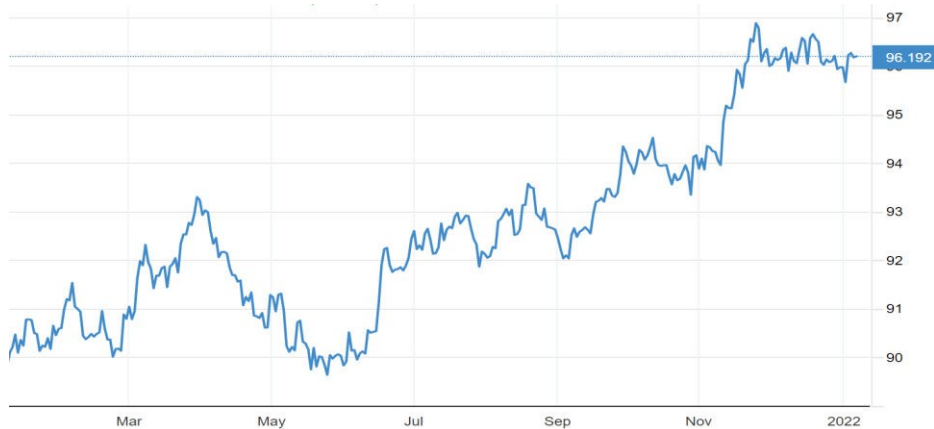
Алтынға әлемдік бағаның өсу факторлары:

- ❖ Егер инфляцияның жоғары деңгейі сақталса, алтын инфляцияның өсуінен қорғаудың жақсы кепілі бола алады.
- ❖ Covid жаңа штамдары мемлекеттердің экономикаларын қалпына келтіруді кешіктіруі мүмкін, осылайша мемлекеттердің тәуекелге барғысы келмеуі мүмкін.
- ❖ Экономиканы біртіндеп қалпына келтіру, сатуды мемлекеттік ынталандыру алтынға деген сұранысты қолдайды.
- ❖ Орталық банктер 2021 жылы алтынға салымдарын ұлғайтты, ал зерттеулер бұл үрдіс 2022 жылы да жалғасатынын көрсетеді.

- ✓ **Бағаның төмендеу тәуекелі:** пайыздық мөлшерлемелердің өсуі алтынды басқа кіріс активтерімен салыстырғанда аз тартымды етеді. 2022 жылы алтынның бағасы бір унция үшін 1705 АҚШ доллары болады деп күтілуде.

Экономиканы сенімді қалпына келтіру және пайыздық мөлшерлемелерді арттыру аясында 2022 жылы негізгі валюталарға қатысты АҚШ долларының нығаюы

USD индексі (2021 ж. - 2022 ж. 5 қаңтар,)

ДХУ АҚШ долларының негізгі валюталар қоржынына қатысты әрекетін өлшейді: еуро (57,6%), иен (13,6%), фунт стерлинг (11,9%), канадалық доллар (9,1%), швед кронасы (4,2%) және швейцариялық франк (3,6%).

Еуро, фунт стерлинг, түрік лирасына қатысты АҚШ доллары (2021 ж.)

Жеке валюталарға қатысты АҚШ доллары (2021-2022 жж.)

FX	2021 жылғы 31 желтоқсан	2022 ж.
EUR/USD	1.1325	1.10
GBP/USD	1.3498	1.34
USD/TRY	13.18	17.44
USD/RUB	75.0725	81.41*
USD/JPY	114.5	120
USD/SEK	9.0447	9.10**
USD/CAD	1.2639	1.22

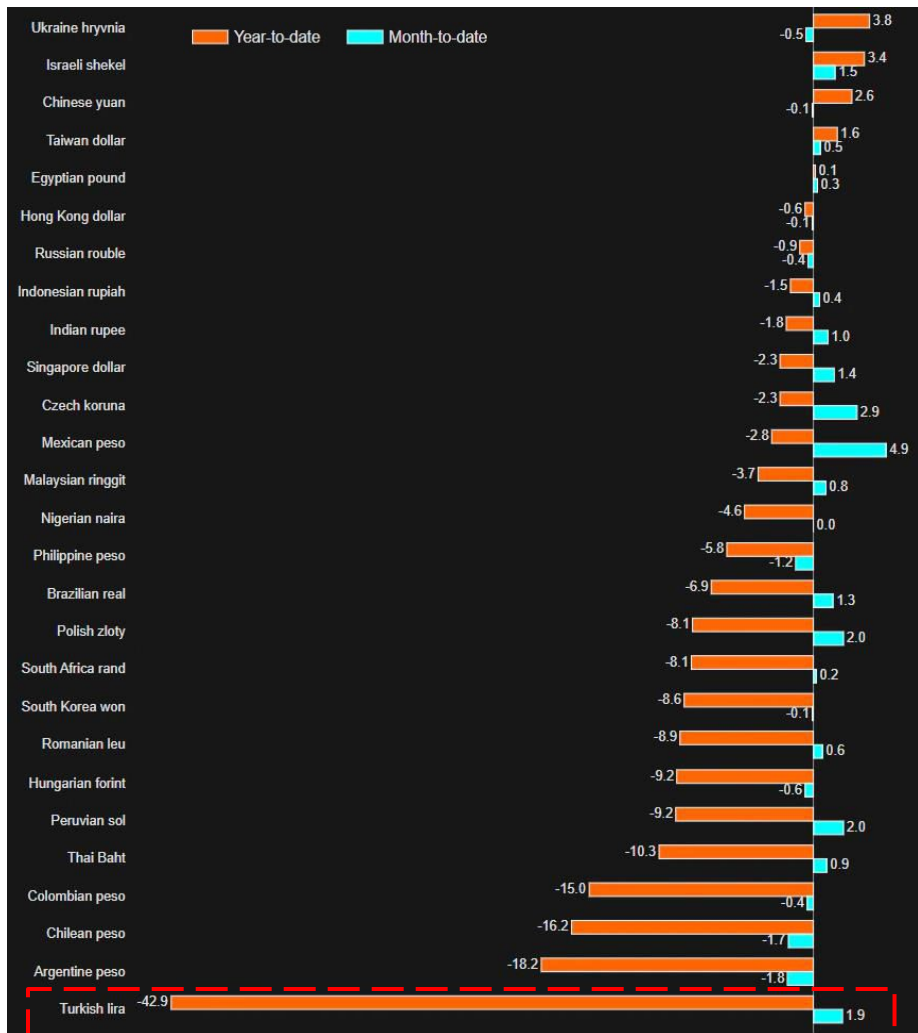
* 2022 жылғы желтоқсандағы өтеу мерзімімен RUB/USD CME фьючерстерінің негізінде 2022 жылғы 6 қаңтардағы жағдай бойынша 0,012135 бағамен.

** 2022 жылғы желтоқсандағы өтеу мерзімі бар SEK/USD-ге арналған CME фьючерстерінің негізінде 2022 жылғы 6 қаңтардағы жағдай бойынша 0,10989 бағамен.

- ✓ 2022 жылғы қаңтардың бірінші аптасында Доллар индексі ~96,2 диапазонда саудаланды (2021 жылмен салыстырғанда: +6,3% 95,6 деңгейінде).
- ✓ АҚШ ФРЖ қызметкерлері АҚШ-тың "өте шиеленісті" еңбек нарығы пайыздық мөлшерлеменің тез өсуін талап етуі мүмкін, сонымен қатар жоғары инфляцияны төмендету үшін тепе-теңдікті төмендетуі мүмкін дейді.
- ✓ АҚШ-тың 2, 5 және 10 жылдық қазынашылық кірістілігі 2 жылдағы ең жоғары деңгейге жетті. 10 жылдық облигациялардың кірістілігі 1,7%-дан астам өсті.
- ✓ АҚШ пен Канада 2022 жылы пайыздық мөлшерлемелерді қатаңдату шараларын бірінші болып сезінеді, ал ЕО, Ұлыбритания және Жапониядағы инфляция деңгейі біршама баяулауы мүмкін.

Түрік лирасы 1994 жылдан бергі ең нашар жылдық көрсеткіштерді көрсетеді, Түркияның нақты кірістілігі соңғы 10 жылдағы ең төменгі деңгейде

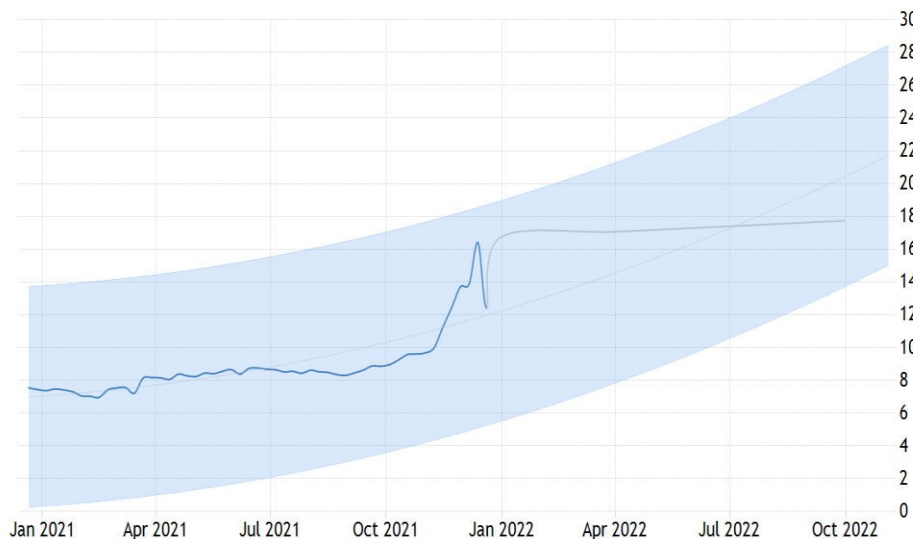
АҚШ долларына қатысты ЕМ валюталары (өзгеруі %-бен)

- ✓ Түрік лирасы Ердоғанның ақша-кредит саясатын жеңілдетудегі көңіл-күйінен туындаған инфляцияның өсуіне байланысты бағаның өсуіне орай 2021 жылы құнының 40%-дан астамын жоғалтты.
- ✓ Ердоғанның қысымымен Түркияның Орталық банкі қыркүйек айынан бастап пайыздық мөлшерлемені 500 базистік тармаққа 14%-ға дейін төмендетті.
- ✓ Қолданыстағы пайыздық мөлшерлеме минусқа (-22%) түсті, бұл ретте 2022 жылы инфляция 50%-дан асады деп күтілуде.
- ✓ Лира 20 және 21 желтоқсанда 1 АҚШ доллары үшін 18,4 лира шегіне жеткеннен кейін, Ердоған мен орталық банк сәйкесінше лирадағы депозиттерді нарықтық ауытқулардан қорғау шараларын жариялады.
- ✓ Түрік лирасының болжамды құбылмалылығы 63%-ға дейін өсті, бұл - валюта тарихындағы қатты тербеліске байланысты ең жоғары көрсеткіш, ол түрік валютасын қолдаудың жаңа шараларына қатысты белгісіздік тудырды.
- ✓ 20 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ долларындағы дефолтқа арналған 5 жылдық кредиттік своп 622 базистік тармақ деңгейінде болды, бұл - лираның құнсыздануынан туындаған егеменді дефолттың жоғары қаупін көрсететін 2020 жылдың мамырынан бергі ең жоғары көрсеткіш.

Лираның позициясы тұрақсыз, валюта 2022 жылдың маусымына қарай бір доллар үшін 16,00 және 2022 жылдың желтоқсанына дейін 17,74 деңгейінде саудаланады деп күтілуде

USDTRY сауда-саттығының үрдістері мен күтулері (2021-2022)

USDTRY (2019-2021) сауда-саттығындағы үрдістерге қарсы инфляция қарқыны

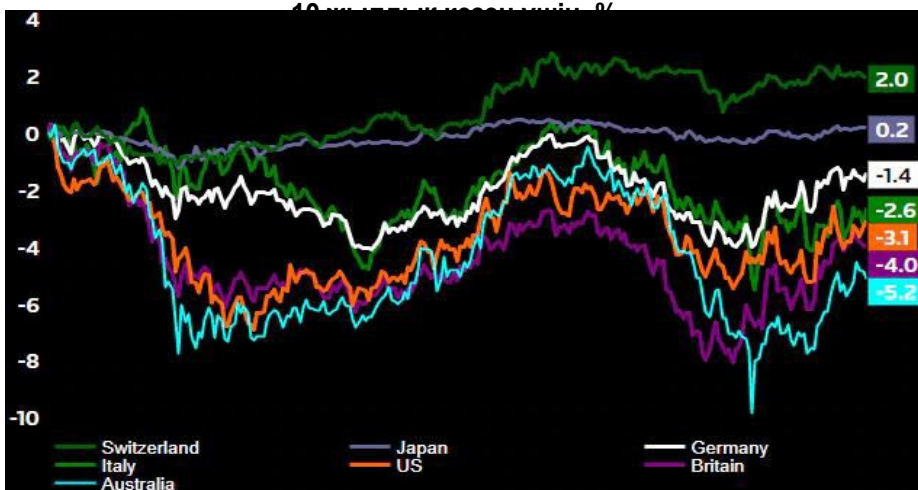
- ✓ Халықаралық банктер жаңа экономикалық деректер негізінде қарызды ұзартудың келесі кезеңіндегі лимиттерді қайта қарайтындықтарын айтты. Кейбіреулер лирамен қолма-қол ақша саудасын тоқтатты және нарықтың құбылмалылығы мен саяси аренадағы қауіп-қатерлерге сілтеме жасай отырып, форвардтық келісімшарттар бойынша өтімділікті өте ұқыпты ұсынды (Рейтер агенттігі).
- ✓ Өлсіреген түрік лирасы, шикізаттың жоғары әлемдік бағасы және инфляциялық күтулер болжау кезінде қауіп тудырады. 2 желтоқсанда Fitch Ratings агенттігі Түркияның тәуелсіз несиелік рейтингінің болжамын пайыздық мөлшерлемелердің мерзімінен бұрын төмендеуіне және лира бағамының төмендеуіне байланысты "теріс" деңгейге дейін төмендетті. Fitch түрік валютасының құнсыздануы сыртқы қаржылық қиындықтарды тағы да күшейтуі мүмкін екенін атап өтті.
- ✓ Нарықтың күтуіне сәйкес, түрік лирасының ағымдағы жандануы қысқа мерзімді болады, түрік лирасы бойынша сауда-саттық 2022 жылдың маусымына қарай **16.00 АҚШ доллары** және 2022 жылдың желтоқсанына қарай **17,74 АҚШ доллары** болады деп күтілуде.

Әлемдік бағалы қағаздар нарығын капиталдандыру 10 трлн. АҚШ долларына немесе 2021 жылы 20%-ға ұлғайды, ал мемлекеттік облигациялар бойынша сауда-саттық негізінен қызыл аймақта аяқталды

2020-2021 жж. бағалы қағаздар нарығын жаһандық нарықтық капиталдандыру, трлн. АҚШ долл.

2021 жылы мемлекеттік облигациялардың кірістілігі

2021 жылы акциялар мен облигациялар бойынша мәмілелердің жаһандық серпіні

Акциялар	Өзгерістер ж/ж	Облигациялар	Өзгерістер ж/ж
DJIA	+18.7%	АҚШ 2Y	+61bps
S&P 500	+26.9%	АҚШ 10Y	+59bps
Nasdaq	+21.4%	Германия 10Y	+17bps
DAX	+15.8%	Ұлыбритания 10Y	+76bps
FTSE 100	+14.3%	Франция 10Y	+52bps
CAC 40	+28.9%	Жапония 10Y	+4bps
Shanghai Comp	+4.8%	Оңтүстік Корея 10Y	+51bps
Nikkei 225	+4.9%	Қытай 10Y	-41bps
ASX 200	+13.0%	Үндістан 10Y	+56bps
Hang Seng	-14.1%	Австралия 10Y	+65bps

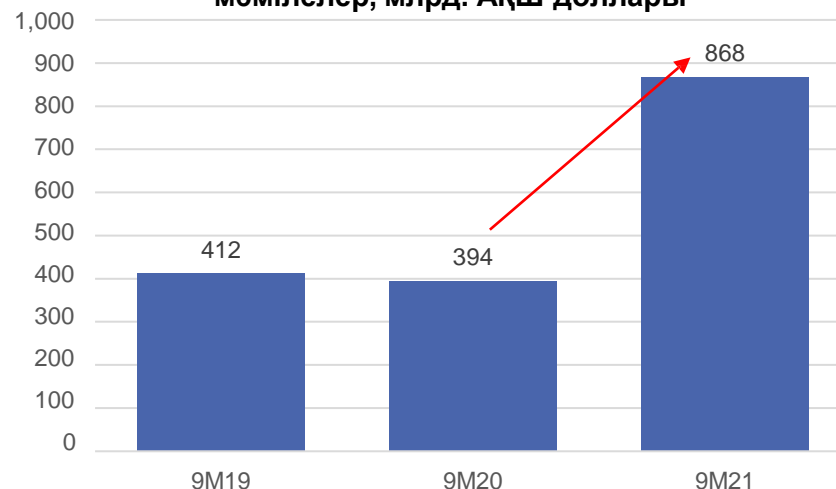
- ✓ Әлемдік бағалы қағаздар нарығын капиталдандыру 2021 жылы 10 трлн. АҚШ долларына немесе 20%-ға өсті.
- ✓ Жаһандық мемлекеттік облигациялар бойынша сауда-саттық негізінен қызыл аймақта аяқталды, АҚШ-тағы мемлекеттік облигациялардың бағасы 3%-ға, ал Германияда - 9%-ға төмендеді.
- ✓ Индекстелген облигацияларды сату бойынша мәмілелер 2021 жылы жақсы нәтиже көрсетті, АҚШ TIPS 6% табыс тапты, еуро баламалары 6,3%, ал британдық инфляциялық линкерлер 3,7% құрады.
- ✓ 2022 жыл тақырыптары: пайыздық мөлшерлемелер қаншалықты тез өседі, өсу қанша уақытқа созылады, қазіргі бағалы қағаздар нарығына, инфляциядан қорғалған тұрақты кірістерге, ESG сияқты жасыл өлем тұжырымдамасына қалай әсер етеді?

Бірігу және қосып алу саласындағы жаһандық белсенділік рекордтық жоғары көрсеткіштерге жетеді, бұл ретте тікелей инвестициялар қорлары 2021 жылы белсенді рөл атқарады, олардың үлесі мәмілелердің жалпы құнының 30%-ын құрайды.

Құндық мәндегі бірігу және қосып алу нарығының үлесі, %

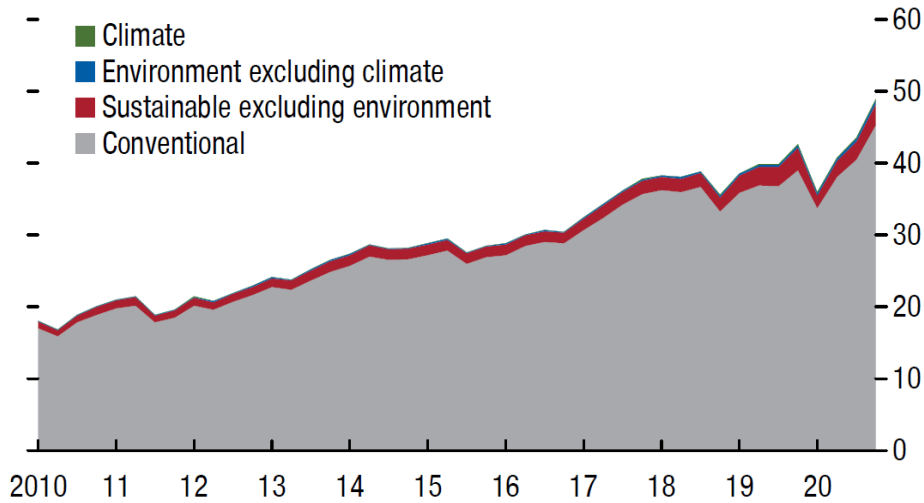
Сатып алу бойынша жаһандық мәмілелер, млрд. АҚШ доллары

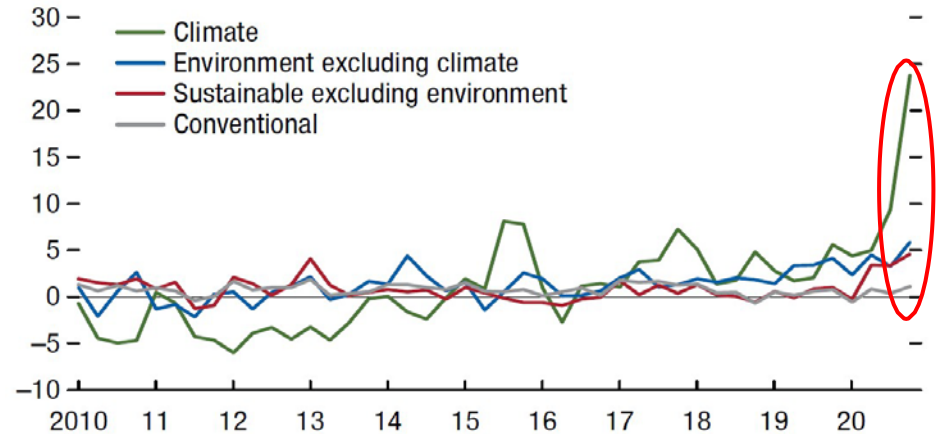
- ✓ 2021 жылдың алғашқы 9 айында бірігу және қосып алу жөніндегі мәмілелерге қатысты байқалған жаһандық белсенділік рекордтық қарқынмен жүрді және жыл ішінде рекордтық жоғары деңгейге жетті. 2021 жылдың алғашқы үш тоқсанында жарияланған мәмілелердің жалпы сомасы 4,2 трлн. АҚШ долларын құрады.
- ✓ Тікелей инвестициялар қорлары >867 млрд. АҚШ доллары сомасындағы мәмілелерге қатысу арқылы белсенді рөл атқарды, 2021 жылғы 1-тоқсаннан бастап 120%-ға және 2019 жылғы 9-айдан бастап 110%-ға өсті, бұл тікелей инвестициялар секторына тарихта алғаш рет триллион доллардағы рекордтық жоғары көрсеткіштерге қол жеткізуге мүмкіндік берді.
- ✓ Қазіргі уақытта бүкіл әлем бойынша жасалатын мәмілелер құнының 30%-ы 15 жыл бұрын байқалған 25%-дық жоғары көрсеткіштермен салыстырғанда тікелей инвестициялар қорларының қатысуын қамтиды. Тікелей инвестициялар қорларының мәмілелерден шығуы 2006 жылғы 5%-ға қарсы бірігу және қосып алу жөніндегі мәмілелердің жалпы көлемінің 15%-ын құрайды. Тікелей инвестициялық қорларға тиесілі компаниялардың саны бүкіл әлемде 2006 жылғы 7000-нан бүгінгі күні 20000-ға дейін өсті.
- ✓ Тікелей инвестициялар қорлары 2021 жылдың 9 айында шамамен 400 млрд. АҚШ долларын тартты, бұл өткен жылмен салыстырғанда 27%-ға артық, ал 2019 жылдың 9 айымен салыстырғанда 19%-ға жоғары. Көптеген тікелей инвестициялар қорлары белгіленген жазылымнан асып кетті, ал кейбіреулердің міндеттемелері тіпті 10 миллиард АҚШ долларынан асты. Pitchbook мәліметтері бойынша, қазіргі уақытта тікелей инвестициялар қорының бақылауында 3,6 трлн. АҚШ доллары инвесторлар капиталы бар, бұл он жыл бұрынғы көрсеткіштен екі есе жоғары.

Тұрақты инвестициялар қорларының басқаруындағы жаһандық активтер аз, бірақ 2020 жылы 3,6 трлн. АҚШ долларына дейін, ал экологиялық қорлар - 130 млрд. АҚШ долларына жылдам өсуде

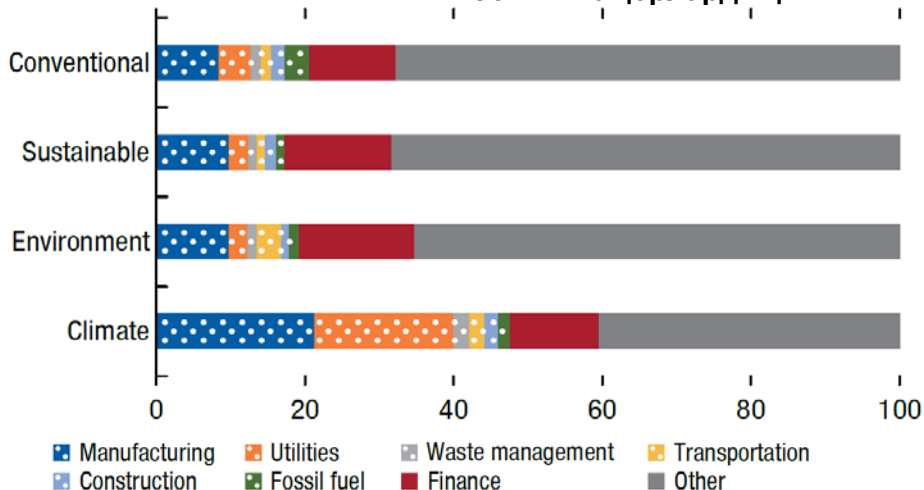
Қордың түрі бойынша басқарудағы активтер, 1-тоқсан 10-4-тоқсан 20 (трлн. АҚШ доллары)

Қорларға таза ағыстар, 1 т. 10-4 т. 20, %-бен

2020 жылғы 4-тоқсандағы жағдай бойынша салалар бойынша қорлардың

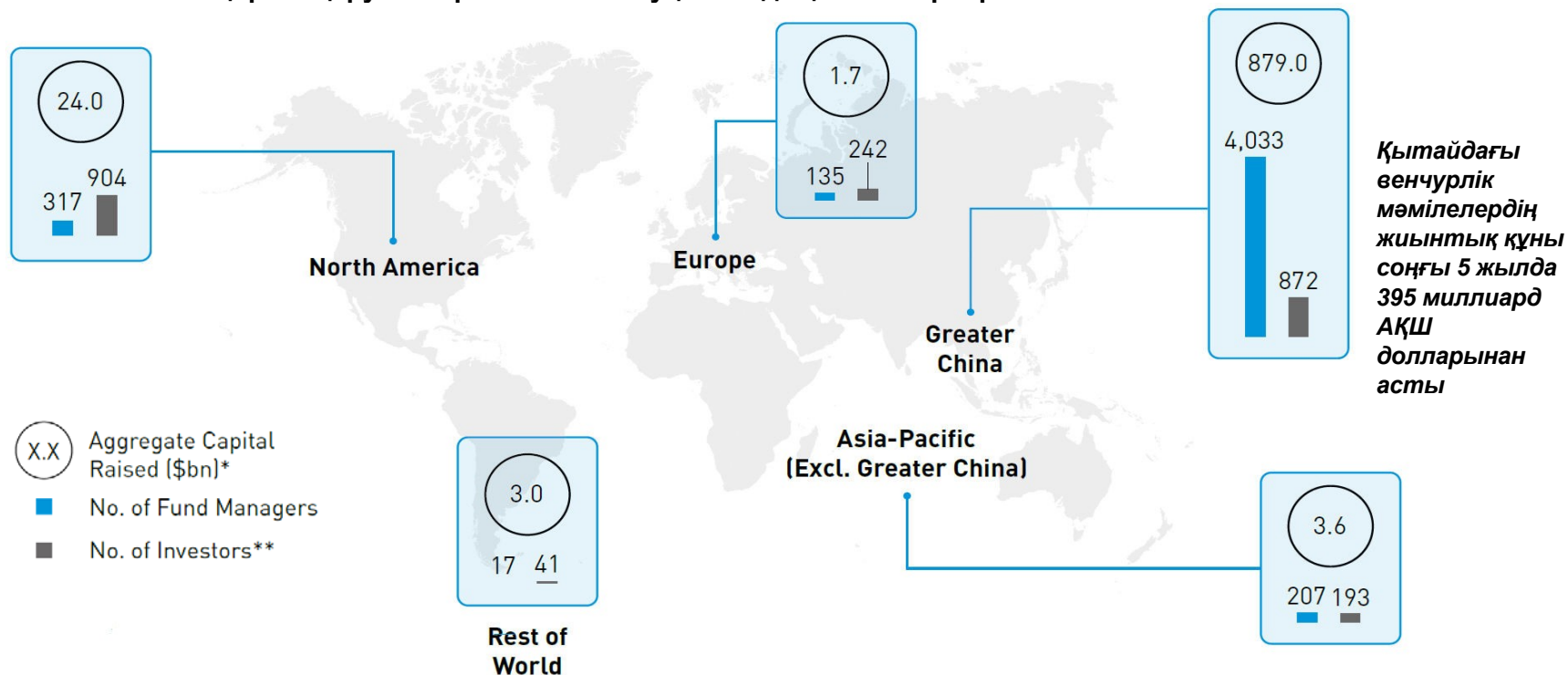
✓ Тұрақты инвестициялық қорлар нарықтағы аз үлесті құрайды, бірақ олардың тез өсуі байқалады. Инвестициялық қорлардың басқаруындағы активтер 2020 жылдың соңында **49 трлн. АҚШ долларын**, оның ішінде тұрақты қорлар 3,6 трлн. АҚШ долларын, климат жағдайына немесе экологиялық қорларға бағытталған қорлар - **130 млрд АҚШ долларын** құрады.

✓ Тұрақты қорларға таза ағындар 2020 жылы 5%-ға өсті, ал экологиялық қорларға таза ағындар дәстүрлі қорларға ағыннан асып, 48%-ға жетті.

✓ Көміртектің нөлдік шығарындыларына қол жеткізу үшін **2050 жылға қарай жиынтығында 12-20 трлн АҚШ долларына бағаланатын алдағы екі онжылдық ішінде жылдық әлемдік ЖІӨ-нің 0,6% -1,0% мөлшерінде қосымша жаһандық инвестициялар талап етіледі.** Қажетті инвестициялардың 70%-ы жеке көздерден (ХВҚ, МЭА) тартылады.

Азия-Тынық мұхиты аймағындағы тікелей және венчурлық инвестициялардың өтімділігі соңғы 10 жылда 291%-ға өсіп, 2021 жылғы сәуірдегі жағдай бойынша рекордтық ~ 343 млрд. АҚШ долларына жетті.

Қытайда орналасқан тікелей және венчурлық инвестициялық компаниялармен жұмыс істейтін қор басқарушылары мен институционалдық инвесторлар

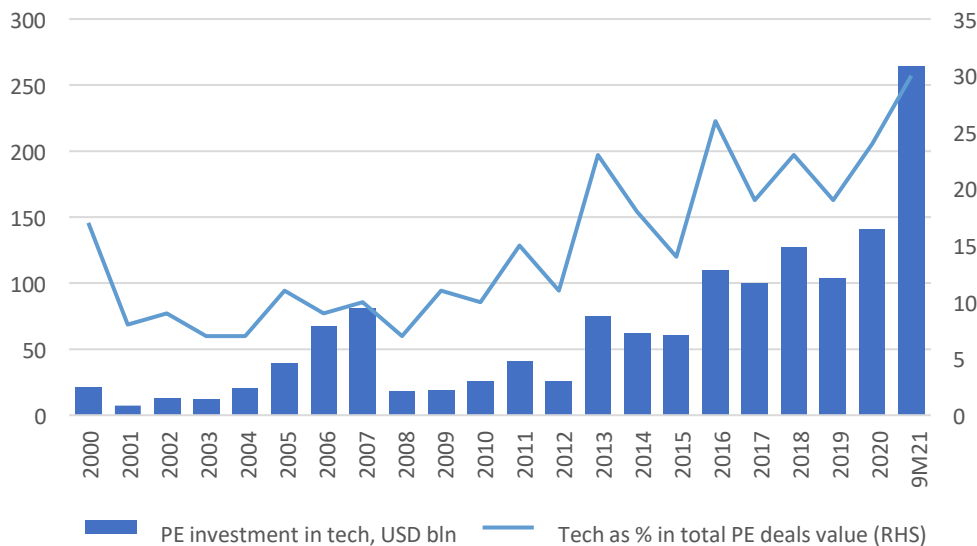
Қытайдағы венчурлік мәмілелердің жиынтық құны соңғы 5 жылда 395 миллиард АҚШ долларынан асты

жүргізетін PEVC қорларына белгілі инвестициялары бар инвесторлар

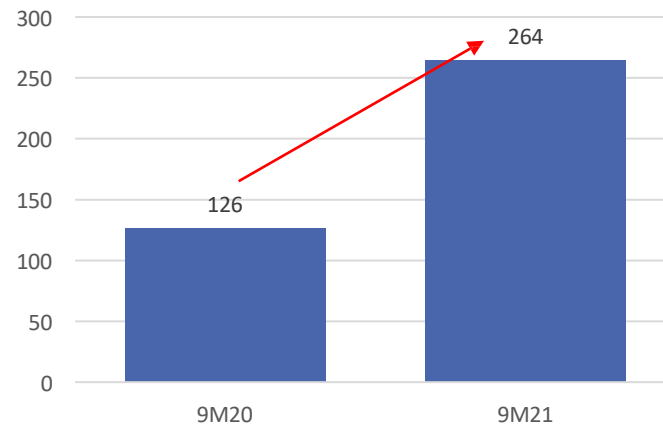
- ✓ Азия - әлемдегі ең жылдам дамып келе жатқан аймақ. ХВҚ болжамына сәйкес Азия-Тынық мұхиты аймағының ЖІӨ өсімі 2021 жылы 6,5% және 2022 жылы 5,7%-ды құрайды. Дүниежүзілік экономикалық форум сарапшыларының болжамдарына сәйкес **2030 жылға қарай Азия-Тынық мұхиты аймағы әлемдік экономикалық өсімнің ~60%-ын қамтамасыз етеді**, онда жоғары көрсеткіштері бар алғашқы елдердің арасында Қытай, Үндістан және Оңтүстік-Шығыс Азия болады.
- ✓ Preqin болжамдарына сәйкес **Азия-Тынық мұхиты аймағының тікелей инвестициялар қорларының басқаруындағы активтер алдағы 5 жыл ішінде орта есеппен бір жылда 1,126 трлн АҚШ долларынан 4,36 трлн АҚШ долларына дейін 28,2%-ға ұлғаяды.**

Жаһандық тікелей инвестициялық қорлар капиталдың 30%-ын инвестициялай отырып, технологияға енуді жалғастыруда, бұл бұл 2021 жылдың 9 айында жасалған мәмілелердің жалпы көлемінен ~25%-ды құрады.

Технологияға ШПИ инвестициялары, млрд. АҚШ долл.

ШПИ-дің технологиялық секторға инвестициялары 109,5%-ға 2021 жылдың 9 айында 264 млрд АҚШ долларына дейін өсті

Технологиялық сектор бағалы қағаздар нарығы көрсеткіштерінің өсуін тежеуші фактор болды. Технологиялық компаниялардың алыпсатарлық акцияларымен салыстырғанда құндылықты құрайтын технологиялық компаниялар, олар қарқын алуды жалғастырады. Технологиялық компаниялардың ұзақ мерзімді даму стратегиялары нарықтағы қысқа мерзімді ауытқулардан асып түседі

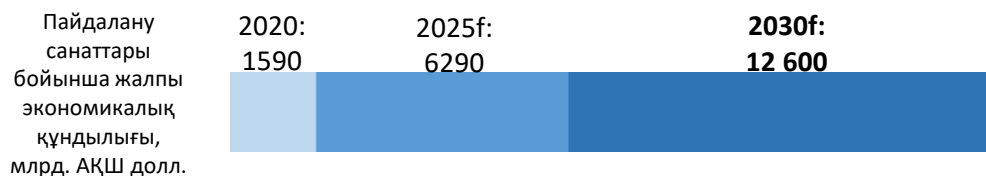
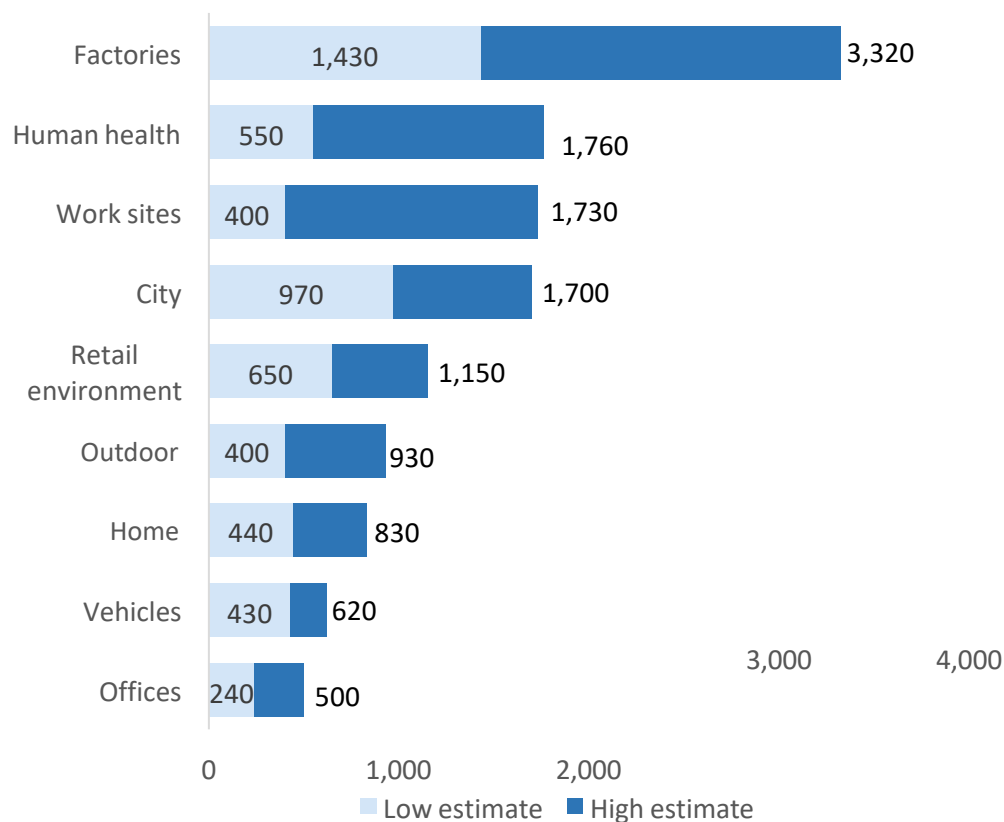
Технология саласындағы негізгі мүмкіндіктер

Машиналық оқыту
Бұлтты есептеу
Жасанды интеллект
Цифрлық төлемдер

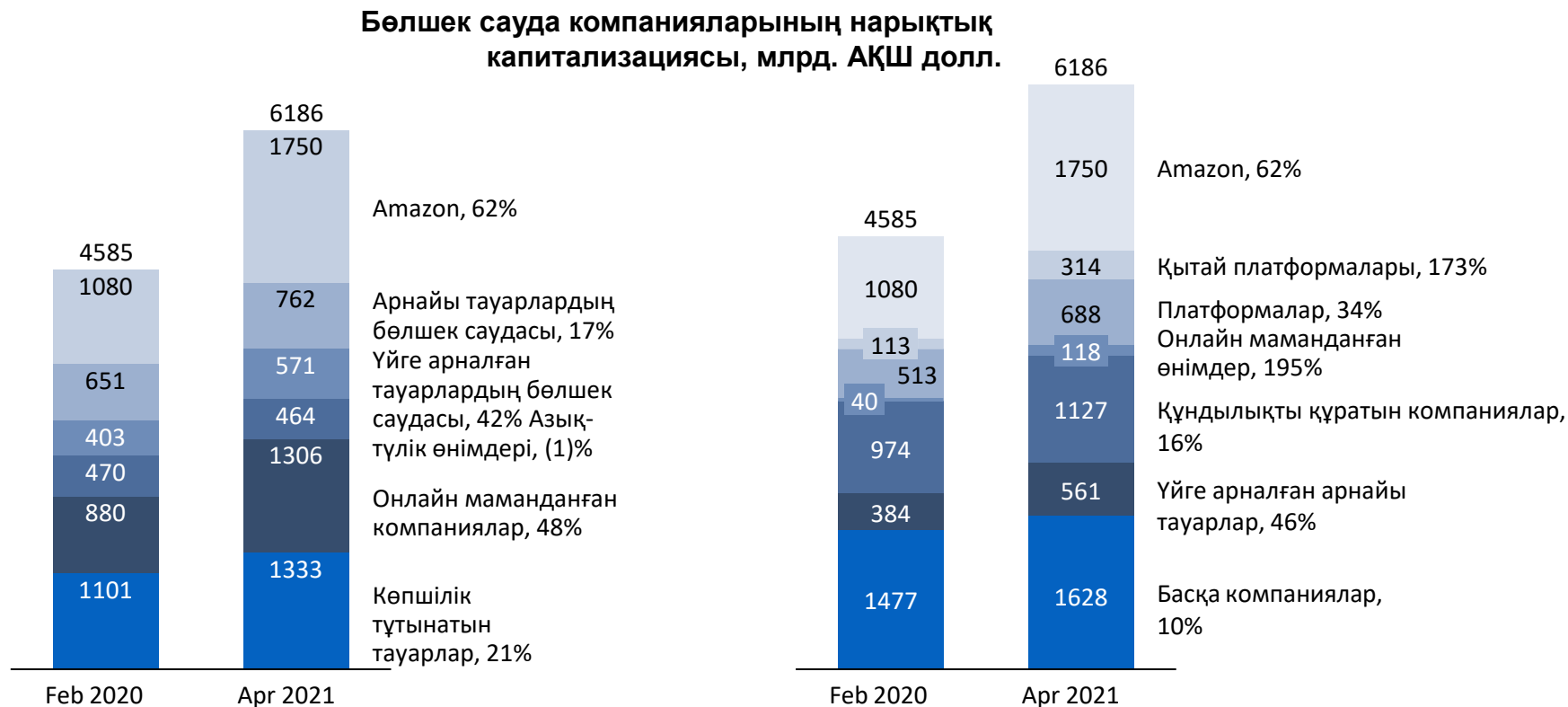
Заттар интернеті: өсіп келе жатқан мүмкіндіктерді пайдаланып үлгеру

Пайдалану санаттары бойынша бағалау
экономикалық құны, 2030 ж., млрд. АҚШ долл.

- ✓ Заттар интернеті (IoT) - цифрлық және физикалық әлемдерді біріктіру тұжырымдамасы - соңғы бірнеше жыл ішінде **бизнес пен экономиканы цифрлық трансформациялаудың негізгі бағыттарының біріне айналды**
- ✓ Экономика үшін IoT әкелетін әлеуетті құндылық үлкен және өсіп келеді. McKinsey бағалауы бойынша, **2030 жылға қарай заттар интернетінің жаһандық мәні 5,5-тен 12,6 трлн АҚШ долларын құрауы мүмкін**, IoT өнімдері мен қызметтерін пайдаланудан тұтынушылар мен клиенттер алатын құндылықты қоса алғанда.
- ✓ **Бұл құндылықтың негізгі бөлігі B2B қосымшалары арқылы қамтамасыз етілуі мүмкін.** 2030 жылға қарай сарапшылардың бағалауы бойынша, **заттар интернетінің мүмкіндіктерінің шамамен 65%-ы B2B қосымшаларының үлесіне келеді.**
- ✓ **Сонымен қатар, B2C қосымшаларының мәні тез өсуде**, бұл IoT шешімдерін үйде күтілгеннен тезірек енгізуге ықпал етті.

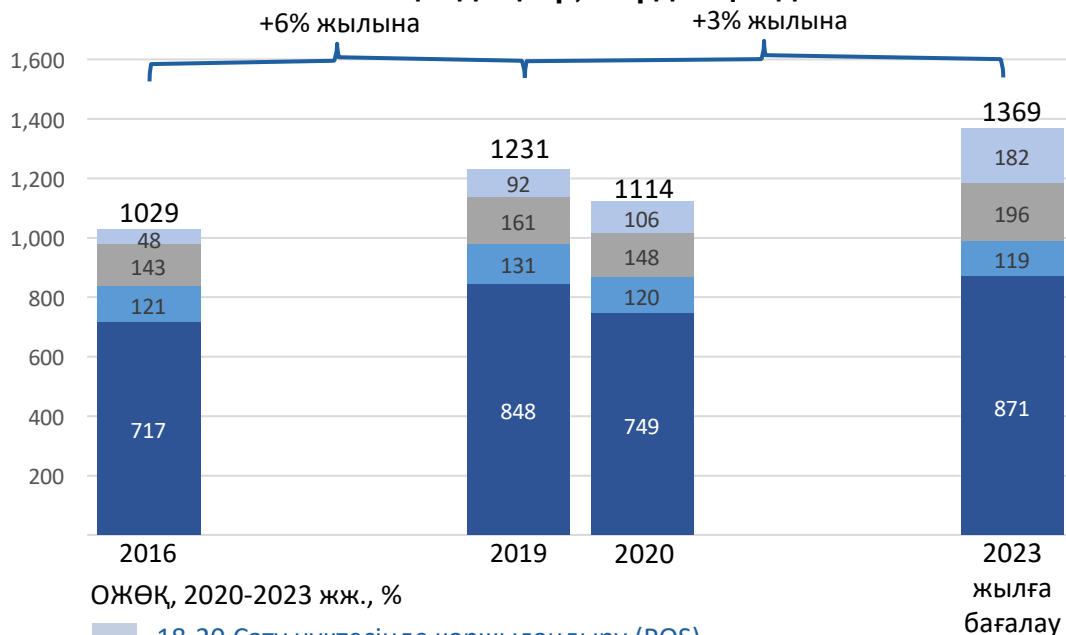
Жақында бөлшек сауда саласындағы көшбасшылар пандемиядан туындаған онлайн-сатылымға көшудің пайдасын көрді

- ✓ **Бөлшек сауда саласында сатылымдардың айтарлықтай көлемінің онлайн-сату санатына ауысуы байқалады.**
- ✓ Covid-19 пандемиясы кезінде **бөлшек сауда саласындағы нарықтық капиталдандыру өсімінің 90%-ы 25 компанияға тиесілі.**
- ✓ Бұл, ең алдымен, ішкі нарық ойыншылары, бөлшек саудагерлер, мамандандырылған онлайн-компаниялар және платформалық шешімдер ойыншылары сияқты **төрт санатты құрайтын активтері аз, жоғары капиталдандырылған, технологиялық тұрғыдан дамыған компаниялар.**

Қазір сатып ал, кейін төле: дәстүрлі кепілсіз кредит беруге шағын, бірақ жылдам өсіп келе жатқан жаңа бәсекелес

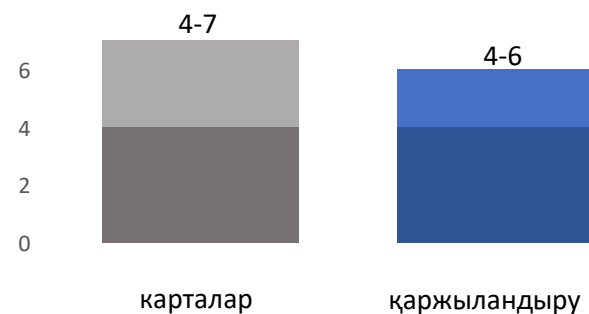
Баланстық кепілсіз кредит өнімдері бойынша өтелмеген қалдықтар, млрд. АҚШ долл.

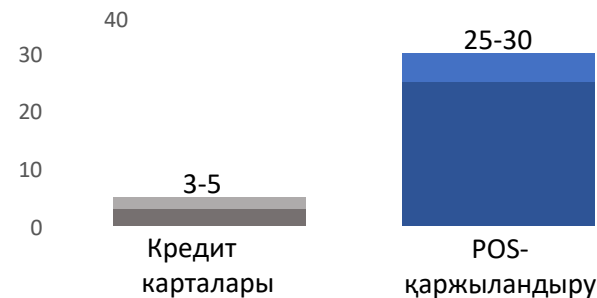
ОЖӨҚ, 2020-2023 жж., %

- 18-20 Сату нүктесінде қаржыландыру (POS)
- 8 - 10 Тұтынушылық кредиттер
- -2-0 Атаулы кредит карталары
- 5 - 6 Жалпы мақсаттағы кредит карталары

Кредит портфелінің көрсеткіштері: кредит карталары және POS-қаржыландыру

Активтердің табыстылығы, %

- ✓ **Сату нүктесінде қаржыландыру** кепілсіз кредит берудің басқа түрлеріне қарағанда **тез дамып келеді**, бұл үрдіс жалғасуы мүмкін.
- ✓ POS-қаржыландыру бүгінде АҚШ-та кепілсіз кредит берудің аз үлесін құрауы мүмкін, алайда оның қарқынды өсуі мен дамуы байқалады. Бұл үрдіс әр түрлі елдерде, соның ішінде Қазақстанда да қайталанатыны.
- ✓ Бүгінгі күнге дейін **финтех-компаниялар** банктерден жылдық түсімді 8-ден 10 млрд АҚШ долларына дейін алып, осы секторда көш бастап келеді.
- ✓ **Ұзақ мерзімді өсуге ұмтылатын банктер** нарыққа шығу мүмкіндігін зерделеп, сатушыларға қаржыландыру бойынша өз ұсыныстарын қайта қарау мүмкіндігін қарастырғаны жөн.

2025 жылға қарай Азияда тұтынушыға бағдарланған цифрлық денсаулық сақтау құндылығы жыл сайын 21%-ға артады деп күтілуде

Азиядағы цифрлық денсаулық сақтау нарығының номиналды

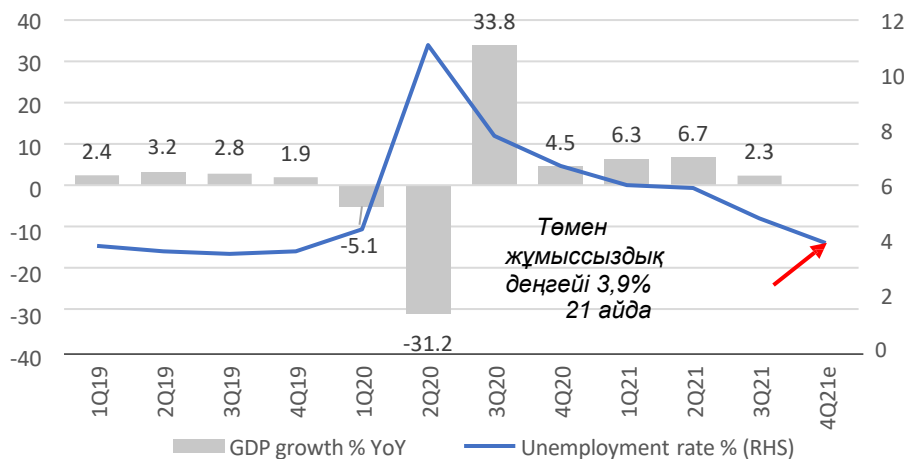
Санат	Құндылық	Технология мысалдары	2020 жылы нарық көлемі, млрд. АҚШ долл.	2025 жылы нарық көлемі, млрд. АҚШ долл.	CAGR 2020-2025 жж., %	
Көңіл-күй және аурудың алдын алу		Көңіл-күйдің жақсаруы және аурудың алдын алу	Киюге болатын құрылғылар, белсенділік, фитнес трекерлері	2,3	6,6	23
Скрининг және диагностика		Скрининг арқылы ауруды ерте диагностикалау	Геномика, басқа омиктер	3,5	11,7	28
		Науқасты анықтау	Цифрлық диагностика, ЖИ визуализациясы	1,6	11,7	18
Көмек көрсету		Емдеудің тиімді әдістерін ұсыну	CDM, цифрлық терапия (CDS, танымдық ойындар)	6,1	7,6	4
		Емделушілерге қашықта н қолдау көрсету	Телемедицина, қашықтан мониторинг	16,8	37,1	17
		Науқастарды емдеу	Цифрлық дәріханалар	7,1	33,8	37
Барлығы			37,4	100,4*	21 (орта есеппен)	

* Медициналық көмек көрсетуді цифрландырудың арқасында 2025 жылы құнынан 75%-дан астамы

✓ Азиядағы цифрлық денсаулық сақтауға венчурлық және жеке инвестициялар 2015 жылдан бастап 2020 жылға дейінгі кезеңде жылына орта есеппен 38%-ға өсті. 2020 жылғы жағдай бойынша Азияның цифрлық денсаулық сақтаудағы жаһандық венчурлық және жеке инвестициялардың жалпы көлемі 44% немесе 6-14 млрд АҚШ долларын құрады.

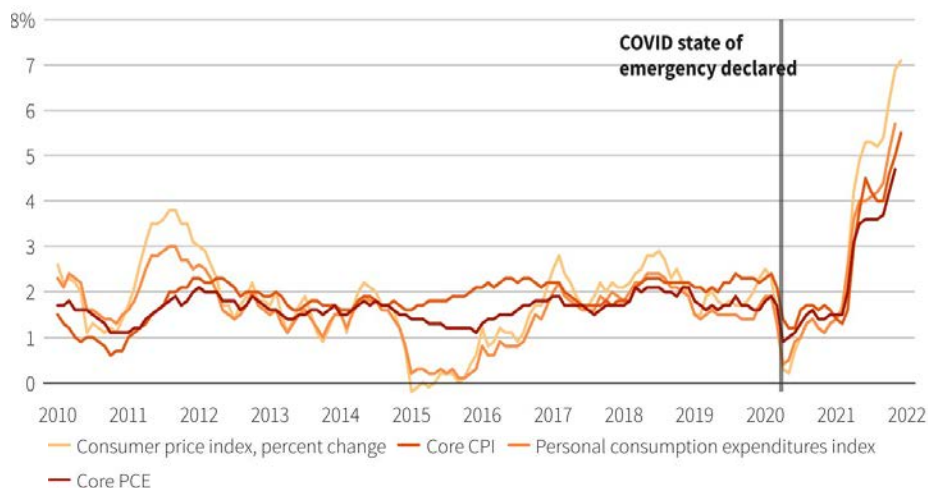
АҚШ-тағы белсенділік артып, ел экономикасына 1984 жылғы рекордтық жоғары көрсеткішті қайта әкелді

АҚШ ЖІӨ-нің жылдық өсімі (%) жұмыссыздық деңгейіне қарсы (%)

- ✓ АҚШ-тағы жалпы экономикалық белсенділік жанданды: тұтынушылық шығындар өсіп, өндіріс қарқыны тұрақтанды. Сауда балансының тапшылығы экспорттың рекордтық жоғары деңгейге дейін өсуі және өндіріс қорларының тұрақты өсуі пайдасына күрт төмендеді.
- ✓ Жұмыссыздық деңгейі 2021 жылдың соңына қарай 3,9%-ды құрады, бұл 21 айдағы ең төменгі көрсеткіш болды және бұл ретте болжамға сәйкес 2022 жылдың соңына қарай пандемияға дейінгі минимум 3,5%-ды құрайды.
- ✓ Тұтынушылық сенім деңгейі өсті, бұл 2022 жылы тұтынушылық шығындар мен ел экономикасының ұзақ мерзімді өсуіне әкеледі.

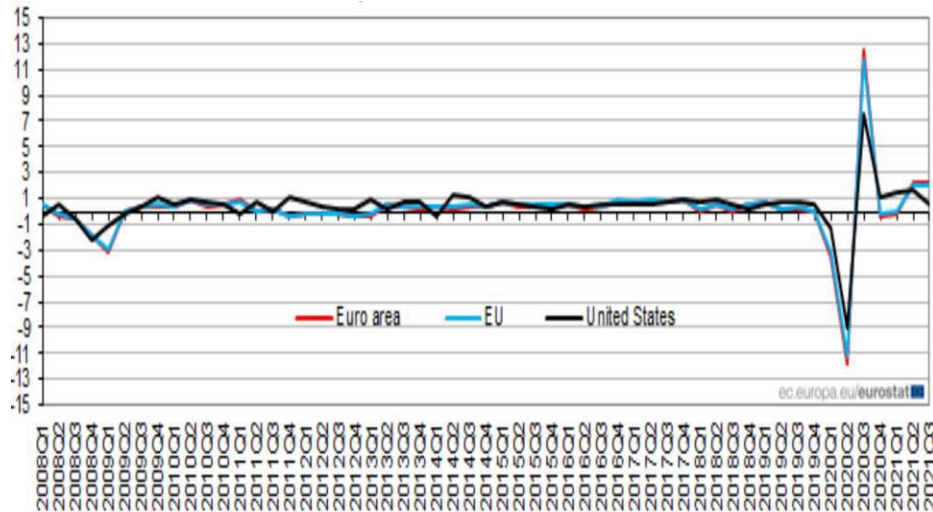
АҚШ-тағы инфляция серпіні, %

- ✓ Ықтимал тәуекелдер: Дельта және Омикрон штамдарынан туындаған Covid-19 инфекциясының өсіп келе жатқан толқыны, инфляцияның жоғары қарқыны және жеткізілім тізбегіндегі проблемалар 2022 жылдың басында экономиканың өсуіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін.
- ✓ Экономистердің болжамдары бойынша, 2022 жылы АҚШ-та тоқсан сайынғы өсімнің төмендеуі орын алады: 2022 жылғы 1-тоқсан 2%-ға дейін (алдыңғы 3%-ға қарсы), 2022 жылғы 2-тоқсан 3% ға дейін (3,5%-ға қарсы), 2022 жылғы 3-тоқсан 2,75%-ға дейін (3%-ға қарсы).
- ✓ АҚШ ЖІӨ-нің өсуі 2021 жылы 5,5%-ға бағаланады және 2022 жылы 4,0% деңгейінде болжанады.

Омикрон штамын жұқтырудың жаңа толқыны, жаңа шектеулер, локдаундар және жеткізілім тізбегіндегі бұзылулар ЕО экономикасын қалпына келтіру перспективаларын белгісіз етеді.

ЖІӨ өсуі: еуро, ЕО, АҚШ

ЕО тұтыну бағаларының индексі (2000-2021 жж.)

- ✓ IHS Markit сатып алу менеджерлерінің композиттік индексі (PMI) қарашадағы 55,4 көрсеткішке қарсы желтоқсан айында 53,3-ке дейін төмендеді, бұл - наурыздан бергі ең төменгі көрсеткіш.
- ✓ Желтоқсан айында байқалған PMI индексі ЕО экономикасы 2021 жылды әлсіз нотамен аяқтағанын растайды, дегенмен осыған қарамастан өсу жалғасуда. Егер 2022 жылы қатаң шектеулер енгізілсе, Covid-19 инфекциясының жаңа өсуі экономиканың өсуін одан әрі әлсіретуі мүмкін.
- ✓ Германияда өндіріс секторы мен қызмет көрсету секторының PMI индексі қарашаның 52,2 деңгейіне қарсы желтоқсан айында 49,9-ға дейін төмендеді.

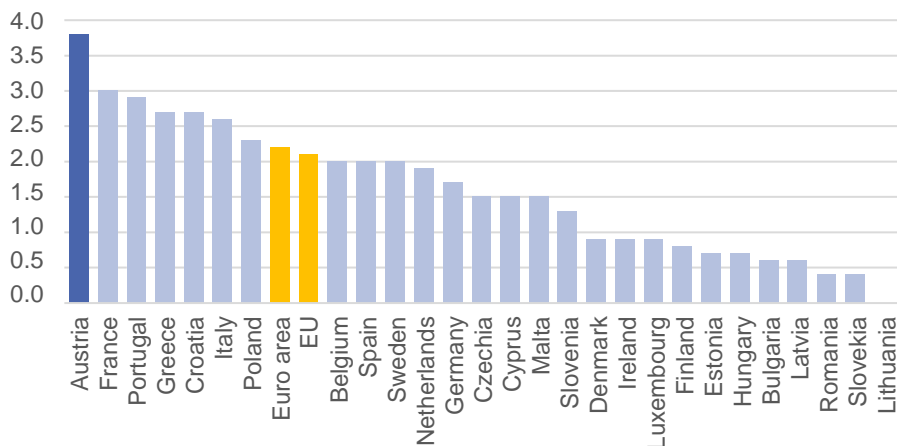
✓ ЕО ЖІӨ өсімі 2021 жылы 5,1% түрінде бағаланады және

2022 жылы 4,2% (ЕОБ) деңгейінде күтілуде.

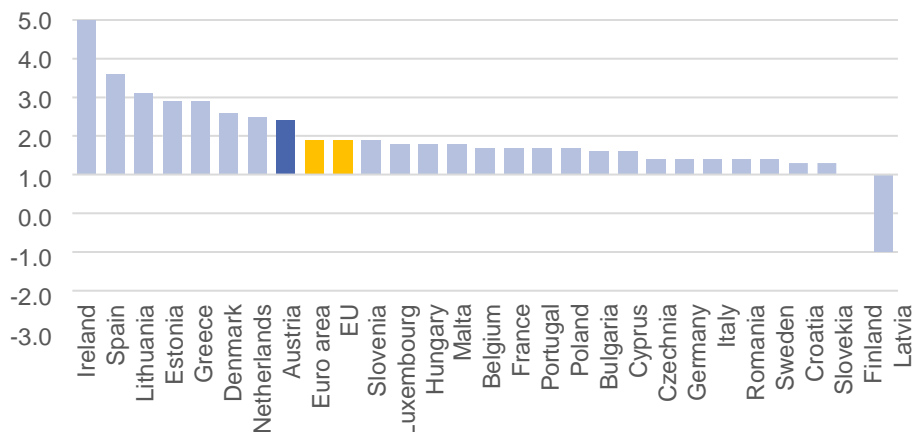
- ✓ Еуропалық орталық банктің болжамдарына сәйкес 2022 жылы инфляция қарқыны 3,2%-ды құрайды, бұл ресми нысаналы көрсеткіштен 2,0%-ға жоғары. Инфляция қарқыны 2023-2024 жылдары 1,8%-ға дейін төмендейді.
- ✓ Орталық банк дағдарыс кезеңін ынталандырудан бас тартуға елеусіз әрекет жасайды, ал ол 2022 жылы қарыз алу құнын төмендетуге уәде беріп, экономиканы қалпына келтіру әдістерін қайта қолдануға мүмкіндік береді.
- ✓ Омикрон штампымен инфекция қарқыны ЕО экономикасының өсу перспективаларын белгісіз етеді, ЕОБ ақша-кредит қорын қысқартудың маңызды қажеттілігін көрмейді

Австрияда соңғы екі жылдағы төртінші локдаун 2022 жылы ел экономикасының өсуіне, атап айтқанда, туристік секторға әсер етеді

2021 жылғы 3-тоқсанда ЖІӨ-нің өсу қарқыны, өткен тоқсанмен салыстырғанда, %-бен

Халықты жұмыспен қамтудың өсу қарқыны, 2021 жылғы 3-тоқсан, өткен тоқсанмен салыстырғанда %-бен

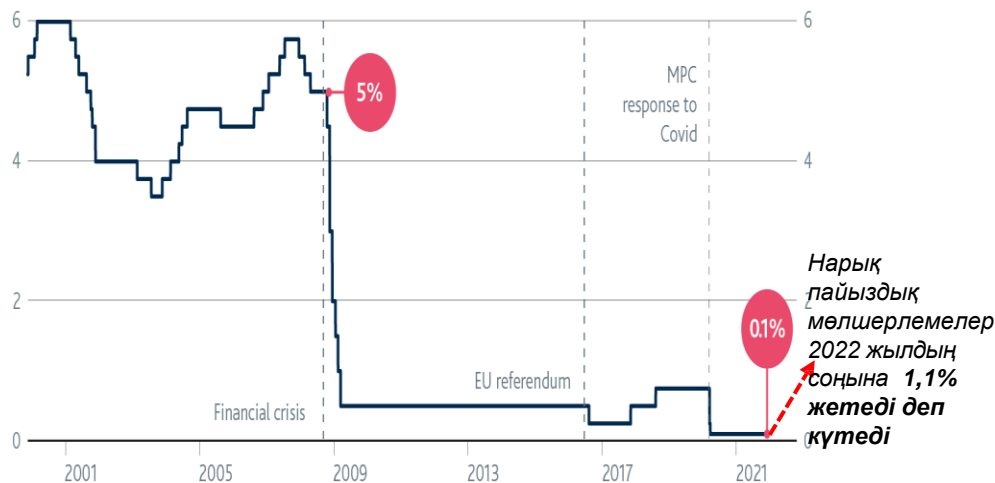
- ✓ Елде 2021 жылғы 3-тоқсанда өңірдегі ұқсас елдердің алдыңғы тоқсанымен салыстырғанда ЖІӨ-нің ең жоғары өсімі 3,8%-ға тіркелді. Ослабление ограничений способствовало увеличению потребительских расходов.
- ✓ Қолда бар деректер қазан-қараша айларында экономика өсімінің айтарлықтай тұрақты серпінін көрсетеді. **Рост ВВП составил 4,4% в 2021 году** на фоне четвертого локдауна, начавшегося 15 ноября, что незначительно повлияло на объемы производства в 2021 году.
- ✓ **COVID-19 инфекциясының төртінші толқыны 2022 жылы экономиканың өсуіне зиян тигізуі мүмкін.**
- ✓ **Бір апта карантин жоғалған экономикалық өндіріс түрінде 800 млн. еуро шығынға әкеледі, ал жылдың соңына қарай бұл көрсеткіш 1,2 млрд. еуроға теңесуі мүмкін (WFO бағалауы бойынша), бұл, атап айтқанда, қысқы уақытта туристер ағынына әсер етеді. Ел экономикасының туристік секторының үлесі ЖІӨ-нің 5%-ын құрайды.**
- ✓ **2022 жылы ЖІӨ өсімі 4,2% деңгейінде күтілуде, бұрын айтылған болжамнан 4,5%-ға төмен. Жұмыссыздық деңгейін төмендету және салық ауыртпалығын жұмсарту ел ішіндегі шығыстар көлемін ұлғайтуға мүмкіндік береді, ал жалықтырмайтын ақша-кредит саясаты инвестициялардың құйылуына ықпал етеді.**
- ✓ Австрияда инфляция деңгейі 2022 жылғы қаңтарда 2%-ға дейін төмендеп, 2022 жылғы қаңтарда 5% ға жетеді деп күтілуде, бұл ретте 2022 жылы ол орта есеппен 3,3%-ды құрайды (2021 жылы орта есеппен 4,5%) (WIFO).
- ✓ Тәуекелдер: пандемиямен байланысты белгісіздік, саяси тұрақсыздық.

Омикрон және жақындап келе жатқан инфляциямен, экономиканың әлсіз өсуімен және өсіп келе жатқан шоттармен қатар Ұлыбританияда 2022 жылдың қиын басталуы

Ұлыбританиядағы инфляция және болжам, %-бен

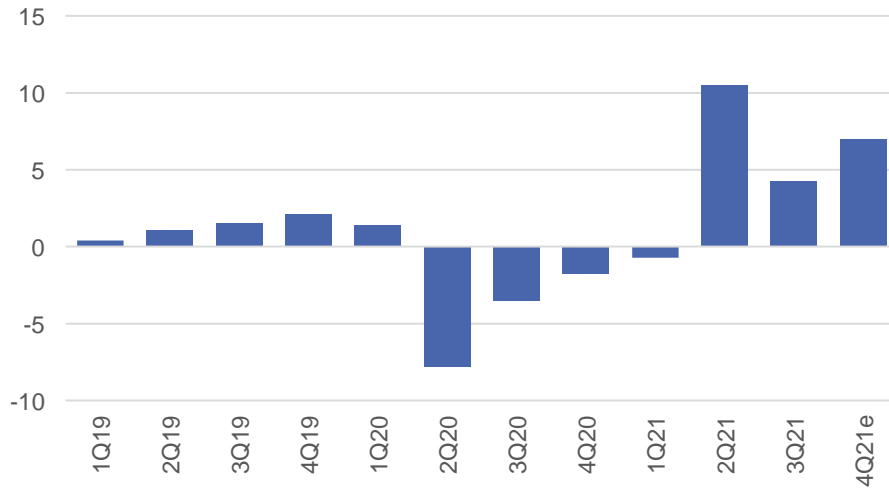
Ұлыбританияның негізгі пайыздық мөлшерлемелері, %-бен

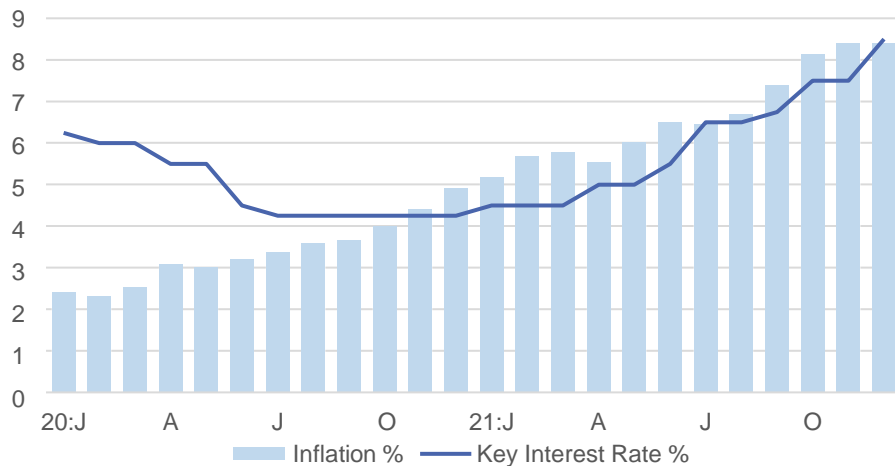
- ✓ Экономикалық белсенділік 2022 жылдың алғашқы бірнеше айында тұтынушылардың инфляциялық күтулер аясында ақша жұмсағысы келмеуіне байланысты айтарлықтай төмендеуі мүмкін (тұтынушылық шығындар Ұлыбритания экономикасы өсімінің 80%-ын құрайды).
- ✓ Ұлыбританияның ЖІӨ өсуінің ресми болжамы 2021 жылы 7% және 2022 жылы 5% құрайды.
- ✓ Желтоқсан айында инфляция деңгейі 5,4%-ды құрады, бұл - 1992 жылдың наурызынан бергі ең жоғары көрсеткіш. Орталық банк инфляция деңгейі 2022 жылдың сәуір айында 6%-ға жетеді, бұл бұрын ресми түрде белгіленген 2% деңгейден 3 есе жоғары және 2022 жылдың екінші жартысында төмендейді деп ескертеді.
- ✓ Англия банкі мөлшерлемелерін 2021 жылғы желтоқсанда 15 б.т.ға 0,25%-ға дейін көтерді. Орталық банк экономиканың тұрақсыз қалпына келуіне деген сенімділікке нұқсан келтірмеу үшін биылғы жылы пайыздық мөлшерлемелерді одан әрі арттыруға қатысты сақтық танытуы қажет.
- ✓ Brexit пандемиямен байланысты сауда үйкелістерін күшейтеді, ал жеткізу тізбегіндегі іркілістер мен жұмысшылардың жетіспеушілігі басқа мемлекеттерге қарағанда тұрақты, инфляцияның өсу қысымы, күткендей, айқынырақ болады.
- ✓ Ұлыбританияның жоғары мемлекеттік қарызы үкіметке ынталандыру шараларын енгізу немесе тиімді салық реформасын жүргізу қиынға соғатынын білдіреді (Қазіргі уақытта мемлекеттік қарыз >> 2 трлн. фунт стерлинг немесе ~ 100% ЖІӨ).

Ресейдегі инфляция деңгейі ресми түрде белгіленген көрсеткіштен екі есе өсті және жоғары болып қалады деп күтілуде. Ақша-кредит саясаты 2022 жылы экономиканың өсуін қолдау пайдасына "бейтарап" болады

Ресей ЖІӨ өсімі, % ж/ж

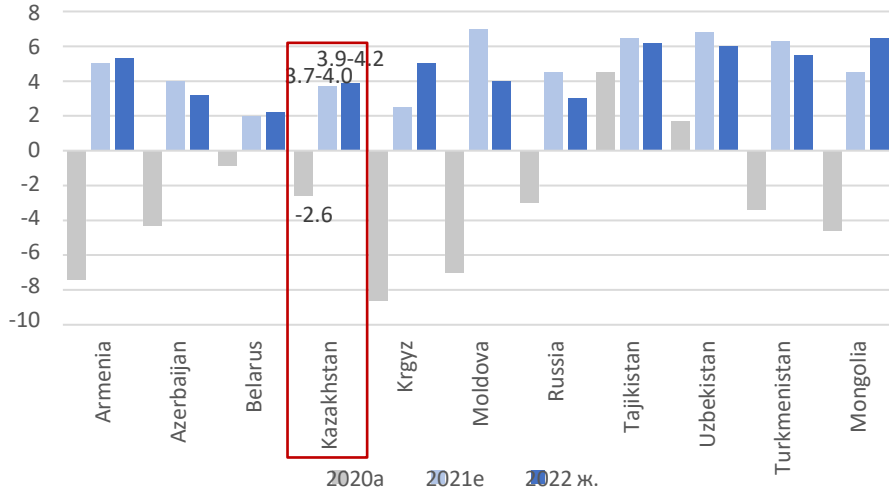
Негізгі пайыздық мөлшерлемеге Ресейдің инфляция деңгейі, %

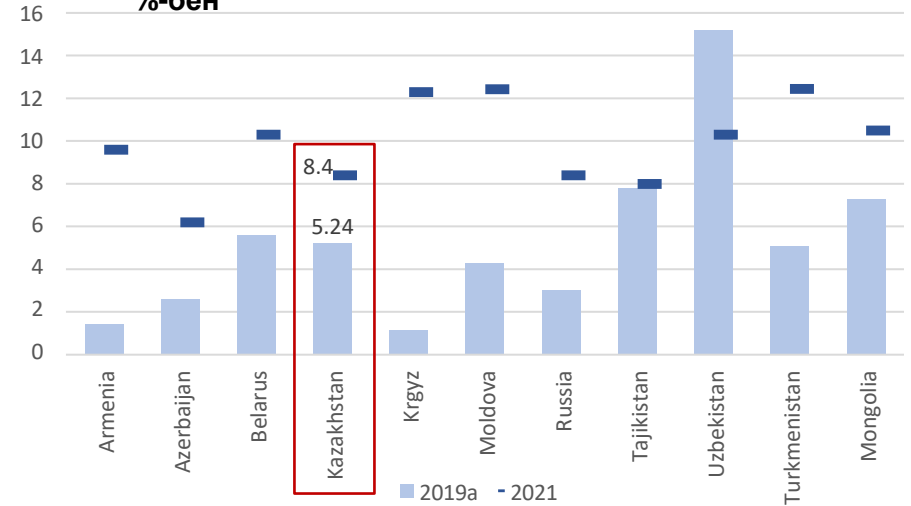
- ✓ Ресейде қызмет көрсету, мұнай және газ және жолаушылар тасымалы саласындағы өндіріс көлемі әлі де пандемияға дейінгі деңгейден төмен, бұл 2022 жылы одан әрі өсу мүмкіндігін көрсетеді.
- ✓ Алайда, пандемияның жаңа өсуі және ақша-кредит саясатының күшеюі ЖІӨ-нің өсуін 2021 жылғы 4,5%-ға қарсы (РФ ОБ) 2022 жылы 3,0%-ға дейін төмендетуі мүмкін (ЕҚДБ).
- ✓ Желтоқсан айында инфляция деңгейі 8,4%-ды құрады, бұл ресми белгіленген көрсеткіштен 4%-ға екі есе жоғары. Орталық банк 2021 жылы 7 рет пайыздық мөлшерлемені 4,75% рекордтық төмен деңгейден 8,5%-ға дейін көтерді.
- ✓ Ресейдегі ақша-кредит шарттары бейтарап болып қала береді, бұл қазіргі уақытта кредит өсімінің жоғары қарқынын және депозиттер санының баяу өсуін көрсетеді.
- ✓ Орталық банк инфляция деңгейін төмендету үшін негізгі пайыздық мөлшерлемені 2023 жылдың ортасына дейін кем дегенде 6%-дан жоғары ұстауды жоспарлап отыр.
- ✓ Мұнай-газ секторынан түсетін кірістердің неғұрлым жоғары болуының және металдар, кейбір азық-түлік өнімдері мен азық-түлік емес тауарлар экспортына салынатын жаңа баждардың арқасында бюджет тапшылығы 2021 жылғы ЖІӨ-нің -0,3%-ымен салыстырғанда 2020 жылы ЖІӨ-нің -3,8%-ына дейін қысқарды.
- ✓ Ресей ОПЕК елдері мен басқа да елдердің мұнай нарығын тұрақтандыру жөніндегі күш-жігерінен пайда алуды жалғастырады.

ТМД: шикізаттың жоғары бағасы инфляцияның өсуіне ықпал етті, ал кейбір елдер инфляцияның өсуіне жауап ретінде пайыздық мөлшерлемелерін көтере бастады

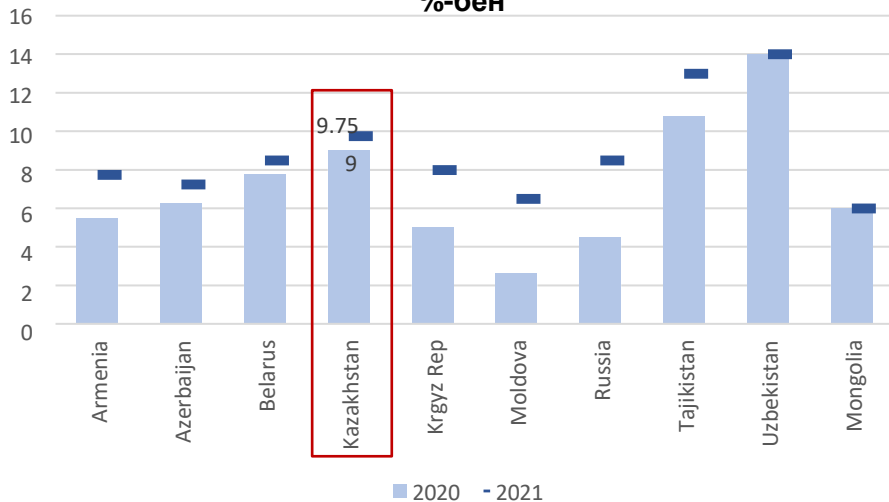
ЖІӨ өсу қарқынын салыстыру (2020-2022 жж.), %-бен

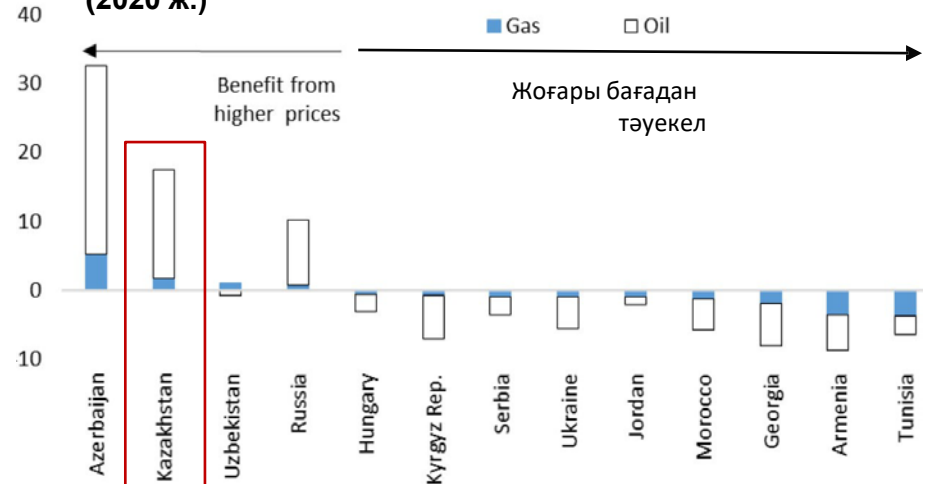
Инфляция қарқынын салыстыру (2019-2021 жж.), %-бен

Негізгі пайыздық мөлшерлемелерді салыстыру (2020-2021 жж.), %-бен

Сауданың таза көлемі ЖІӨ-ден арақатынаста %-бен (2020 ж.)

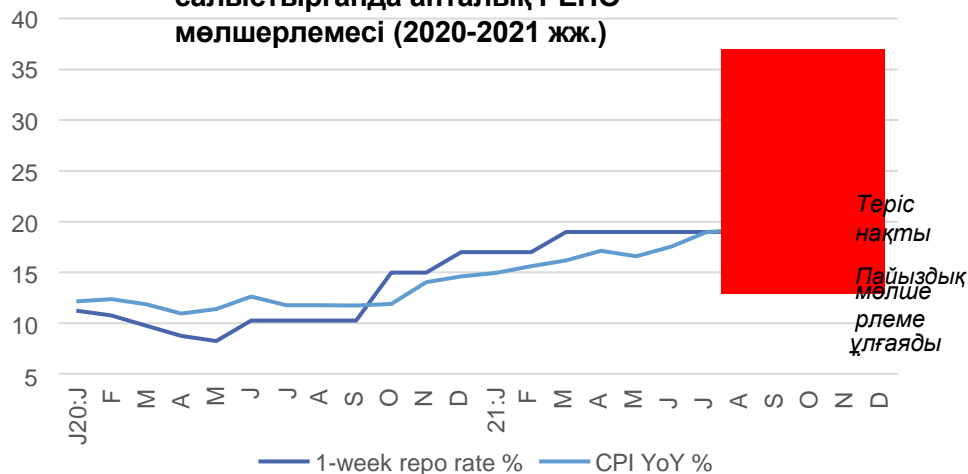

Түркиядағы инфляцияның жоғары деңгейі жалақы көлеміне әсер етеді, сатып алу қабілетін төмендетеді және инвестициялық жоспарларды кейінге қалдырады. Лираның құнсыздануы сыртқы кредит көлемін арттырады

USDTRY серпінімен салыстырғанда инфляция деңгейі (2019-2021 жж.)

Инфляцияның конъюктурасымен салыстырғанда апталық РЕПО мөлшерлемесі (2020-2021 жж.)

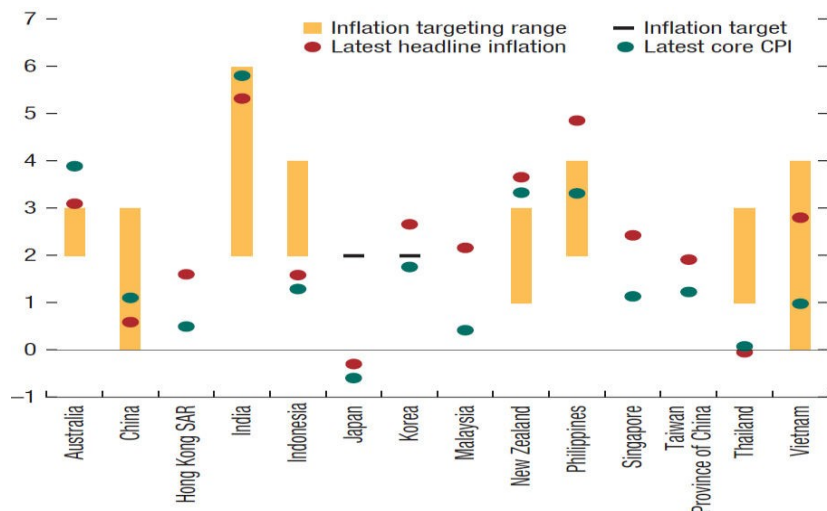
- ✓ Шектеулердің әлсіреуі мен елге туристер ағынының айтарлықтай өсуінің арқасында Түркияның ЖІӨ көрсеткіштері 2021 жылғы 3-тоқсанда жылдық есептеуде 7,4%-ға өсті. Ішкі нарықтағы сұраныс, атап айтқанда тұтынушылық шығындар мен инвестициялар көлемі 2021 жылдың үшінші тоқсанында өсуге ықпал етті.
- ✓ Желтоқсан айында инфляция деңгейі 36%-ға жетті, бұл - соңғы 19 жылдағы ең жоғары көрсеткіш. Болжамдарға сәйкес, егер ақша-кредит саясатының бағыты өзгермесе, инфляция деңгейі 2022 жылдың көктемінде 50%-ға жетеді.
- ✓ Түркияның валюталық резервтері 20 желтоқсаннан бастап қысқарды, бұл лираны қолдау шараларын жүргізуге мемлекеттің агрессивті араласуын тудырды.
- ✓ Түркияның бюджет тапшылығы 2021 жылдың басындағы 1,5%-бен салыстырғанда 2021 жылға ЖІӨ-нің шамамен 3,5%-ына бағаланады..
- ✓ Лираның пайыздық мөлшерлемесімен салыстырғанда лираның қосымша 12%-ға төмендеуі 6 ай ішінде бюджет тапшылығын ЖІӨ-нің шамамен 1%-на арттыруы мүмкін. (JP Morgan).
- ✓ Мемлекеттік қарыз 2021 жылы ЖІӨ-нің 47%-на дейін өседі деп күтілуде (2021 жылдың басындағы 40%-ға қарсы), негізінен лираның құнсыздануына байланысты (Fitch).
- ✓ Өсу үшін тәуекелдер: инфляцияның жоғары деңгейі, экономикалық және ақша-кредит саясатының сенімділігі, саяси тұрақсыздық.

Азия-Тынық мұхиты - жаңа пандемияның қиындықтарына қарамастан Қытай мен Үндістан бастаған, әлемдегі ең жылдам дамып келе жатқан аймақ

ЖІӨ өсу қарқынын салыстыру (2021-2022 жж.), %-бен

Ел	2021ж.	2022 ж.
Азия-Тынық мұхиты аймағы	6,5	5.7
Қытай	8,0	5.6
Үндістан	9,5	8,5
Жапония	2,4	3.2
Оңтүстік Корея	6.4	3,5
Австралия	3,5	4.1
АСЕАН	2,6	5,5

Жалпы және базалық инфляцияны салыстыру, %-бен

- ✓ **Қытай экономикасы 2021 жылы 8%-ға өседі және 2022 жылы күтілетін өсім 5,6%-ды құрайды.** Тұтынушылық шығындар жылжымайтын мүлік нарығының құлдырауына, қарызды күшейту шараларына және Covid-19 инфекциясының жаңа толқынына байланысты төмендей береді.
- ✓ **Үндістанның ЖІӨ 2021 жылы 9,5%-ды құрады және болжамдарға сәйкес 2022 жылы 8,5%-ды құрайды,** бұл ретте өсу қолайлы сыртқы жағдайлармен және ақша-кредит саясатымен негізделген.
- ✓ **Жапонияның ЖІӨ-нің өсуі 2021 жылы 2,4%-ға бағаланады және 2022 жылы 3,2% деңгейінде болжануда,** өсудің баяулауы "төтенше жағдайды" ұзартудан болды.
- ✓ **Дамыған экономикасы бар Азия елдерінің көпшілігі жоғары технологиялық серпіліс немесе тауар сатылымындағы серпіліс нәтижесінде жеңіске жетті,** бірақ пандемияның жаңа өсуіне байланысты әлі де жаңа проблемаларға тап болды.
- ✓ **АСЕАН-5 әлі күнге дейін вирустың салдарынан және адамдармен тікелей байланысты қажет ететін экономика салаларындағы әлсіз жақтардан күрделі проблемаларға тап болады.**
- ✓ **Экономикалық саясат шараларының жиынтығы активтерді сатып алудың тұрақты қарқынымен (Азияның дамыған елдері) және төмен пайыздық мөлшерлемелермен (Азияның дамушы елдері) сипатталады.**
- ✓ **Жалпы инфляция бүкіл аймақта өсуде, бірақ негізінен өндірістің құлдырауымен байланысты шиеленістің әлсіреуіне сәйкес белгіленген көрсеткіштер шегінде болады деп күтілуде.**
- ✓ **Ағымдағы шоттар бойынша оң сальдо медициналық жабдықты, тұрмыстық электрониканы, ұзақ пайдаланылатын тұтыну тауарларын экспорттау және туристер үшін шектеулерді жеңілдету есебінен қолдау табады.**

Жауапкершілікті шектеу және ақпаратты ашу туралы ескертпе

Осы есепті (бұдан әрі "**Есеп**") "**Verny Capital**" ЖШС **Зерттеу инвестициялық командасы** (бұдан әрі "Зерттеу командасы") дайындады. Зерттеу тобы осы Есепте көрсетілген барлық пікірлер зерттеу тобының жеке кәсіби пікірін көрсететінін растайды. Есеп зерттеу тобы сенімді деп санайтын ақпарат көздерінен алынған ақпарат пен әдістемелерге негізделді, сонымен қатар тәуелсіз бағалаудан өтпеген қоғамдық және басқа да деректер қолданылды. Есеп барынша шынайы болу мақсатын көздейтініне қарамастан, зерттеу тобы және/немесе "**Verny Capital**" ЖШС кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес, тікелей немесе жанама, Есептегі ақпараттың дәлдігіне немесе толықтығына қатысты ешқандай кепілдіктер бермейді және ешқандай куәландырулар жасамайды, тиісінше Есепті дәл және толық деп санамау керек. Зерттеу тобы және/немесе "**Verny Capital**" ЖШС олардың деликт, шарт нәтижесінде немесе керісінше жағдайда Есеппен не ондағы кез келген мәлімдемемен байланысты тартылуы мүмкін өзге тәсілмен туындауынан тәуелсіз кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес кез келген жауапкершілікті тікелей шектейді және одан бас тартады. Бұдан басқа, болжамды мәлімдемелер Есеп күніне ғана жарамды. Зерттеу тобы және/немесе "**Verny Capital**" ЖШС осындай ақпарат ескіруі немесе дәл болмауы мүмкін екеніне қарамастан, Есеп күнінен кейін осы Есепті немесе оның мазмұнын жаңарту бойынша міндеттемелерді өзіне алмайды. Жоғарыда айтылғандарға қарамастан, Зерттеу тобы Есептегі ақпаратты алдын ала ескертусіз кез келген уақытта өзгерте алады.

Зерттеу тобы да, "**Verny Capital**" ЖШС де, оның кез келген лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері де Есептегі ақпаратты пайдалану нәтижесінде, Есепте болуы мүмкін немесе Есепте бар ақпаратты пайдалану және/немесе одан әрі тарату, жариялау немесе өзге де ашу нәтижесінде өзгеше түрде туындауы мүмкін ақпараттағы қандай да бір дәлсіздіктер, қателер немесе олқылықтар нәтижесінде туындауы мүмкін қандай да бір залалдар немесе шығындар үшін жауапты болмайды. Есепте кез келген ақпаратты пайдалану тек оқырманның қалауы және тәуекелі бойынша жүзеге асырылады. Есепті алу және оны зерттеуді жалғастыру жоғарыда айтылғандармен келісужәне қарсы қабылдау болып табылады.

Осы Есеп тек жалпы ақпараттық мақсаттарға арналған. "**Verny Capital**" ЖШС Есеп кез келген қолданылатын құқыққа сәйкес кез келген юрисдикциядағы кез келген активтерді немесе бағалы қағаздарды сатып алу немесе сату туралы оферта жасауға оферта немесе кез келген тұлғаға шақыру болып табылмайды және түсіндірілмеуі тиіс деп мәлімдейді. Есеп және ондағы кез келген материалдар, басқалармен қатар, инвестициялық немесе кез келген басқа шешімдер қабылдауды қоса алғанда, ешқандай мақсаттар үшін пайдаланылмауы тиіс.

Осы Есептің ешбір бөлігі "**Verny Capital**" ЖШС алдын ала жазбаша келісімінсіз кез келген құралдармен көшіріле, жариялана, пайдаланыла немесе кез келген нысанда қайталана алмайды немесе таратыла алмайды. Бұдан басқа, "**Verny Capital**" ЖШС эмиссия проспектілеріне, бастапқы жария орналастыру материалдарына немесе қаржылық бақылау органдарына немесе кез келген юрисдикциядағы өзге органдарға немесе солардың негізінде кез келген инвестициялық немесе басқа шешімдер қабылдануы мүмкін кез келген жария материалдарға берілетін басқа да құжаттарға сілтеме жасау, қосу немесе басқаша жолмен Есептің кез келген бөлігін пайдалануға үзілді-кесілді тыйым салады.